

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
**ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ
 УНІВЕРСИТЕТ**
 Факультет аграрної економіки і менеджменту

*Кафедра обліку та
 економіко-правового
 забезпечення АПБ*

КУРСОВА РОБОТА
 з фінансового та управлінського обліку
 на тему:
**«Облікове забезпечення і методика складання фінансової
 звітності підприємства »**

Студента 4 курсу ОПЗр-43
 Напряму підготовки – облік і аудит
 Спеціальності 6.03050901- облік і аудит в АПБ
 Гавула Людмила Вікторівна
Національна шкала _____
Кількість балів: ___ **Оцінка ECTS** _____

Члени комісії _____
 (підпис) (прізвище та ініціали)

 (підпис) (прізвище та ініціали)

 (підпис) (прізвище та ініціали)

Тернопіль 2017

ЗМІСТ

ВСТУП	3
1.ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ	7
1.1.Звітність, її значення та вимоги до неї.....	7
1.2. Склад та призначення фінансової звітності.....	11
1.3. Принципи та якісні характеристики фінансової звітності.....	17
1.4. Підготовчі роботи перед складанням річної фінансової звітності.....	20
2.РІЧНА ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ	25
2.1. Порядок складання форми №1 «Баланс» (Звіт про фінансовий стан).....	25
2.2. Порядок складання форми №2 Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід).....	33
2.3. Порядок складання форми №3 «Звіт про рух грошових коштів».....	39
2.4.Порядок складання форми № 4 Звіт про власний капітал.....	44
2.5.Порядок складання форми №5 Примітки до річної фінансової звітності.....	48
ІІІ. УДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДИКИ СКЛАДАННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	55
ВИСНОВКИ І ПРОПОЗИЦІЇ.....	61
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	64
ДОДАТКИ.....	66

ВСТУП

Для нормального функціонування будь-якої ланки ринкової економіки потрібно, щоб учасники, які приймають рішення, мали правдиву та об'єктивну інформацію про майно, грошовий та фінансовий стан, результати роботи – прибутки, доходи чи збитки, про особливості їх досягнення (на підставі попередніх даних) як на своєму підприємстві, так і у партнерів. Таку інформацію надає система бухгалтерського обліку та звітності. Чітко налагоджений бухгалтерський облік своєчасно забезпечує потреби управління необхідною та вірогідною інформацією для виконання всебічного аналізу господарської діяльності та обґрунтування відповідних управлінських рішень.

Фінансова звітність – це найоб'єктивніше джерело відомостей про діяльність підприємства. Вона є основою для фінансового аналізу, основною метою якого є вивчення та визначення фінансового стану підприємства – важливішої характеристики фінансової діяльності підприємства. Фінансовий стан визначає конкурентоспроможність учасника економічних відносин, виступає гарантом ефективної реалізації економічних інтересів як підприємства, так і його партнерів.

Майже усі користувачі фінансових звітів підприємств використовують їх для подальшого застосування до них методів фінансового аналізу з метою прийняття рішень по оптимізації своїх інтересів, прогнозування майбутнього стану, доходів, напрямів діяльності. Тому неможливо переоцінити значення повної та достовірної інформації про фінансовий стан та результати діяльності підприємства при вирішенні поточних та перспективних господарських проблем.

Все це визначило вибір теми, формування мети і завдання курсової роботи та її актуальність на даний час.

Метою даної роботи є збір і вивчення матеріалу щодо методики формування показників фінансової звітності підприємства, а також систематизація, розширення, закріплення теоретичних знань та формування

практичних навичок по складанню фінансової звітності підприємства; перевірка вміння застосовувати знання, набуті під час вивчення курсу «Фінансовий облік» для оцінки постановки обліку на конкретному підприємстві і розробки пропозицій щодо її вдосконалення; розвиток навиків самостійної роботи.

Завданнями курсової роботи є:

1. Визначити мету та склад фінансової звітності.
2. Описати підготовчі роботи, що проводяться перед складанням фінансової звітності.
3. Охарактеризувати структуру і методику складання:
 - Балансу (ф.№1)
 - Звіту про фінансові результати (ф.№2)
 - Звіту про рух грошових коштів (ф.№3)
 - Звіту про власний капітал (ф.№4)
 - Приміток до фінансової звітності (ф.№5)

Курсова робота написана на матеріалах ТОВ «Агроконцерн».

Товариство з обмеженою відповідальністю сільськогосподарське підприємство «Агроконцерн», є підприємницьким господарським товариством, що створено відповідно до Конституції України, Цивільного кодексу України, Господарського кодексу України, Законів України господарські товариства», «Про власність», «Про зовнішньоекономічну діяльність» та інших нормативно-правових актів.

Товариство з моменту створення здатне своїми діями набувати для себе прав і самостійно їх здійснювати та здатне своїми діями створювати для себе обов'язки, самостійно їх виконувати та нести відповідальність про невиконання. Товариство набуває прав та обов'язків і здійснює їх через свої органи та у випадках передбач законом через Учасників Товариства.

Товариство має власне майно, самостійний баланс та здійснює свою діяльність згідно з чинним статутом діючим законодавством. Товариство має

право відкривати рахунки у банках в національній та іноземній валюті, укладати договори, угоди та здійснювати будь-які правочини, що прямо не заборонені законами України право створювати власні філії та представництва.

Юридична адреса підприємства: Рівненська область, Рівненський район, с. Зоря, вул. Польова,1 (додаток 1).

Керівник ТОВ «Агроконцерн» – Сич Антоніна Олександріна; головний бухгалтер – Колобова Тетяна Адамівна.

Підприємство є юридичною особою, має відповідну правову дієздатність і здійснює свою діяльність згідно чинного законодавства України і Статуту.

ТОВ «Агроконцерн» здійснює первинний бухгалтерський облік результатів своєї роботи, складає та подає фінансову, податкову та статистичну звітність щодо результатів своєї господарської діяльності.

Перевірки фінансової діяльності підприємства здійснюється державними податковими органами, іншими органами державної влади у межах повноважень визначених законом, засновником підприємства та аудиторами.

На підприємстві бухгалтерський облік ведеться згідно з нормативними вимогами щодо організації бухгалтерського обліку та звітності в Україні (додаток 2).

Бухгалтерський облік на підприємстві ведеться безперервно з дня реєстрації підприємства до його ліквідації.

Питання організації бухгалтерського обліку на ТОВ «Агроконцерн» належить до компетенції головного бухгалтера.

Головний бухгалтер, на якого покладено ведення бухгалтерського обліку на підприємстві:

1. Забезпечує дотримання на підприємстві встановлених єдиних методологічних засад бухгалтерського обліку, складання і подання у встановлені строки фінансової звітності.

2. Організовує контроль за відображенням на рахунках бухгалтерського обліку всіх господарських операцій.

3. Бере участь в оформленні матеріалів, пов'язаних з нестачею та відшкодуванням втрат від нестачі, крадіжки і псування активів підприємства.

4. Забезпечує перевірку стану бухгалтерського обліку у філіях, представництвах, відділеннях та інших відокремлених підрозділах підприємства.

Підставою для відображення в бухгалтерському обліку господарських операцій є первинні документи, які фіксують факти господарського життя. Первинні документи складаються під час здійснення господарської операції, а якщо це неможливо – безпосередньо після її закінчення. Для контролю та впорядкування оброблення даних на підставі первинних документів можуть складатися зведені облікові документи.

Правила документообігу фіксуються у графіку документообігу та посадових інструкціях, які розроблені на підприємстві і постійно переглядаються. (додаток 3,4,5).

На ТОВ «Агроконцерн» організовано поточний та постійний архів, де зберігаються первинні документи і реєстри синтетичного і аналітичного обліку протягом встановленого чинним законодавством термінів.

1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ

1.1. Звітність, її значення та вимоги до неї

Поточний бухгалтерський облік містить розрізнену інформацію про господарську діяльність підприємства. Для одержання інформації про результати такої діяльності дані поточного обліку необхідно узагальнити в певній системі показників. Це досягається складанням звітності, яка є завершальним етапом бухгалтерського обліку.

Звітність – це система узагальнених і взаємопов'язаних економічних показників поточного обліку, які характеризують результати діяльності підприємства за звітний період.

Правові основи регулювання, організації, ведення бухгалтерського обліку і складання фінансової звітності визначені Законом України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» від 16.07.99 № 996 XIV, а також прийнятими відповідними Положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку в Україні. Зазначений Закон поширюється на всіх юридичних осіб, створених відповідно до законодавства України, незалежно від їх організаційно-правових форм і форм власності, а також на представництва іноземних суб'єктів господарської діяльності, які зобов'язані вести бухгалтерський облік та подавати фінансову звітність згідно із законодавством.[10, с.35]

Бухгалтерський облік є обов'язковим видом обліку, який ведеться підприємством. Фінансова, податкова, статистична та інші види звітності, що використовують грошовий вимірник, ґрунтуються на даних бухгалтерського обліку.

Бухгалтерська звітність складається на підставі даних бухгалтерського обліку для задоволення потреб певних користувачів.

Фінансова звітність є складовою частиною бухгалтерської звітності, що містить інформацію про фінансовий стан, результати діяльності та рух

грошових коштів підприємства за звітний період. Вона розрахована насамперед на таких користувачів інформації, як інвестори, кредитори та інших, які не можуть вимагати звітів з урахуванням їх конкретних потреб.

Метою ведення бухгалтерського обліку і складання фінансової звітності є надання користувачам для прийняття обґрунтованих рішень повної, правдивої та неупередженої інформації про фінансовий стан, результати діяльності та рух грошових коштів підприємства.

Для того, щоб фінансова звітність була зрозумілою користувачам, вона повинна містити дані про:

- підприємство (назву, організаційно-правову форму, місцезнаходження, короткий опис діяльності; назва органу управління, якому підпорядковується підприємство, або назва його материнської (холдингової) компанії та ін.);
- дату звітності або звітного періоду. Якщо період, за який складено фінансовий звіт, відрізняється від звітного періоду, передбаченого Положенням (стандартом), то причини і наслідки цього повинні бути розкриті у примітках до фінансової звітності;
- валюту звітності й одиницю виміру. Якщо валюта звітності відрізняється від валюти, в якій ведеться бухгалтерський облік, то підприємство повинно розкрити причини цього і методи, які були використані для переведення фінансових звітів з однієї валюти в іншу;
- облікову політику підприємства і її зміни (тобто принципів оцінки статей звітності, методів обліку щодо окремих статей звітності);
- іншу інформацію, розкриття якої передбачено відповідними положеннями (стандартами). [10, с.41]

Для того щоб звітність була дійовим засобом управління і контролю, вона повинна відповідати всім вимогам, що ставляться до обліку. Вона має достовірно відображати ресурси підприємства, їх використання і фінансові результати діяльності. Показники звітності повинні бути об'єктивними,

обґрунтовані перевіреними даними поточного обліку і підтвержені відповідними документами. Своєчасність складання і подання звітності – невід’ємна умова її корисності. Сама достовірна інформація втрачає своє значення, якщо вона надана користувачам несвоєчасно. Тому звітність повинна складатися і подаватися відповідним органам в строки, встановлені нормативними актами, які забезпечують ефективне її використання для управління і контролю.

Вимога повноти звітності означає повне висвітлення всіх напрямів діяльності підприємства. Проте звітність має містити тільки корисну інформацію, без зайвої деталізації. Зайва деталізація ускладнює складання звітності й аналіз її показників, використання в управлінні. Тому державним і громадським органам забороняється вимагати, а підпорядкованим господарствам подавати звітність за незатвердженими формами.

Звітність має бути простою, зрозумілою і загальнодоступною для всіх заінтересованих користувачів інформації.

Національним положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 1 «Вимоги до фінансової звітності» встановлені такі вимоги до її якості:

- дохідливість. Інформація, яка надається у фінансових звітах, повинна бути дохідлива і розрахована на однозначне тлумачення її користувачами за умови, що вони мають достатні знання та зацікавлені у сприйнятті цієї інформації;

- достовірність. Інформація, наведена у фінансовій звітності, повинна бути достовірною, не містити помилок та перекручень, які здатні вплинути на рішення користувачів звітності;

- порівнянність. Фінансова звітність повинна надавати можливість користувачам порівнювати: фінансові звіти підприємства за різні періоди і фінансові звіти різних підприємств. Таке порівняння дає змогу оцінити динаміку розвитку підприємства і його місце на ринку. Для забезпечення порівнянності у кожному фінансовому звіті необхідно наводити всю числову

інформацію за попередній період способом, який дозволяє зіставляти її з даними за звітний період;

- доречність. Фінансова звітність повинна містити лише доречну інформацію, яка впливає на прийняття рішень користувачами, дає змогу вчасно оцінити минулі, теперішні та майбутні події, підтвердити та скоригувати їхні оцінки, зроблені у минулому. [10, с.52]

Основними принципами, на яких ґрунтується бухгалтерський облік і фінансова звітність, є:

обачність – застосування в бухгалтерському обліку методів оцінки, які повинні запобігати заниженню оцінки зобов'язань та витрат і завищенню оцінки активів і доходів підприємства;

повне висвітлення – фінансова звітність повинна містити всю інформацію про фактичні та потенційні наслідки господарських операцій та подій, здатних вплинути на рішення, що приймаються на її основі;

автономність – кожне підприємство розглядається як юридична особа, відокремлена від її власників, у зв'язку з чим особисте майно та зобов'язання власників не повинні відображатися у фінансовій звітності підприємства;

послідовність – послідовне (із року в рік) застосування підприємством вибраної облікової політики, тобто сукупності принципів, методів і процедур, які використовуються підприємством для складання і подання фінансової звітності. [3, с.315]

Зміна облікової політики можлива лише у випадках, передбачених національними Положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку, і повинна бути обґрунтована та розкрита у примітках до фінансової звітності;

безперервність – оцінка активів та зобов'язань підприємства здійснюється виходячи з припущення, що його діяльність буде тривати далі;

нарахування та відповідність доходів і витрат – для визначення фінансового результату звітного періоду необхідно порівнювати доходи звітного періоду з витратами, що були здійснені для отримання цих доходів.

При цьому доходи і витрати відображаються в бухгалтерському обліку і фінансовій звітності в момент їх виникнення, незалежно від дати надходження або сплати грошових коштів;

превалювання сутності над формою – операції обліковуються відповідно до їх сутності, а не лише виходячи з юридичної норми. Так, взяті у фінансову оренду основні засоби відображаються в балансі орендаря, тобто по суті як власне майно, хоч за юридичною формою вони не перейшли у власність орендаря, але ним фактично прийняті на себе всі ризики і вигоди, пов'язані з правом власності на об'єкт оренди (лізингу);

історична (фактична) собівартість – пріоритетною є оцінка активів підприємства, виходячи з витрат на їх виробництво та придбання;

єдиний грошовий вимірник – вимірювання та узагальнення всіх господарських операцій підприємства у фінансовій звітності здійснюється в єдиній грошовій одиниці. Підприємства ведуть бухгалтерський облік і складають фінансову звітність у грошовій одиниці України;

періодичність – можливість розподілу діяльності підприємства на певні періоди часу з метою складання фінансової звітності.

1.2. Склад та призначення фінансової звітності

Бухгалтерська звітність підприємства ТОВ «Агроконцерн» являє собою систему узагальнених показників, які характеризують підсумки господарсько-фінансової діяльності підприємства за минулий період (місяць, квартал, рік). Вона складається підрахунком, групуванням і спеціальною обробкою даних поточного бухгалтерського обліку і є завершальною його стадією.

Фінансова звітність складається за єдиними формами та інструкціями Міністерства фінансів України, погодженими з Мінстатом України.

Фінансова звітність визначена Національним Положенням (стандартом) бухгалтерського обліку (надалі НП(С)БО) №1 як бухгалтерська звітність, яка відображає фінансовий стан підприємства і результати його діяльності за звітний період. Метою такої звітності є забезпечення загальних інформаційних потреб широкого кола користувачів, які покладаються на неї як на основне джерело фінансової інформації під час прийняття економічних рішень. Суб'єкти-користувачі звітності та їх інформаційні потреби проілюстровано у таблиці 1.1.

Таблиця 1.1.

Інформаційні потреби основних користувачів фінансових звітів

Користувачі звітності	Інформаційні потреби
Інвестори, власники	Придбання, продаж та володіння цінними паперами. Участь в капіталі підприємства. Оцінка якості управління. Визначення суми дивідендів, що підлягають розподілу.
Керівництво підприємства	Регулювання діяльності підприємства
Банки, постачальники та інші кредитори	Забезпечення зобов'язань підприємства. Оцінка здатності підприємства своєчасно виконувати свої зобов'язання щодо кредитів, відсотків за ними та погашення кредиторської заборгованості.
Замовники	Оцінка здатності підприємства своєчасно виконувати свої зобов'язання.
Працівники підприємства	Оцінка здатності підприємства своєчасно виконувати свої зобов'язання перед працівниками та їх забезпечення.
Органи державного управління	Формування макроекономічних показників.

Для прийняття економічних рішень користувачам фінансових звітів необхідна інформація про фінансовий стан, результати діяльності та зміни у фінансовому стані підприємства ТОВ «Агроконцерн». Зазначені інформаційні потреби обумовили склад фінансової звітності. За НП(С)БО №1, до неї відносяться:

- баланс (Звіт про фінансовий стан);
- звіт про фінансові результати;
- звіт про рух грошових коштів;
- звіт про власний капітал;

- примітки до звітів.

Інші звіти (звернення ради директорів до акціонерів, звіт керівництва компанії, звіт аудитора тощо), які включені до звітності підприємства, не є фінансовою звітністю.

Компоненти фінансової звітності відображають різні аспекти одних і тих же господарських операцій і подій за звітний період, відповідну інформацію попереднього звітного періоду та розкриття облікової політики та її змін, що робить можливим ретроспективний та перспективний аналіз діяльності підприємства (таблиця 1.2).

Компоненти фінансової звітності складаються з статей, які об'єднуються у відповідні розділи.

Форми, перелік статей фінансових звітів та їх зміст встановлений НП(С)БО №1. Існують наступні критерії відображення статей у звітах: встановлені П(С)БО та такі, при яких перевага надається економічному змісту над юридичною формою (існує ймовірність збільшення або зменшення майбутніх економічних вигод, пов'язаних з цією статтею; оцінка статті може бути достовірно визначена). [1, с.235]

Перший критерій відображення статей у фінансовій звітності пов'язаний з тим, в якому звіті буде наведена стаття, — у балансі чи у звіті про фінансові результати, тобто відповідність результатів господарських операцій визначенню активів, зобов'язань, власного капіталу, доходів чи витрат, які наведені в НП(С)БО 1.

Таблиця 1.2.

Призначення основних компонентів фінансової звітності

Компоненти фінансової звітності	Зміст	Використання інформації
Баланс (Звіт про фінансовий стан)	Наявність економічних ресурсів, які контролюються підприємством, на дату балансу.	Оцінка структури ресурсів підприємства, їх ліквідності та платоспроможності підприємства; прогнозування майбутніх потреб у позиках; оцінка та прогнозування змін в економічних

		ресурсах, які підприємство, ймовірно, контролюватиме в майбутньому.
Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)	Доходи, витрати і фінансові результати діяльності підприємства за звітний період.	Оцінка та прогноз: прибутковості діяльності підприємства; структури доходів та витрат.
Звіт про власний капітал	Зміни у складі власного капіталу підприємства протягом звітного періоду.	Оцінка та прогноз змін у власному капіталі.
Звіт про рух грошових коштів	Генерування та використання грошових коштів протягом звітного періоду.	Оцінка та прогноз руху грошових коштів від операційної, інвестиційної та фінансової діяльності підприємства.
Примітки	Обрана облікова політика Інформація, не наведена безпосередньо у фінансових звітах, але обов'язкова за П(С)БО Додатковий аналіз статей звітності, необхідний для забезпечення її зрозумілості.	Оцінка та прогноз: облікової політики; ризиків або непевності, які впливають на підприємство, його ресурси та зобов'язання; діяльності підрозділів підприємства, тощо.

Другий критерій допомагає визначитись з тим, чи результати господарської операції будуть відображені в фінансових звітах, чи тільки розкриті у примітках до них. В обох випадках мова йде лише про суттєву інформацію, тобто таку, відсутність якої може вплинути на рішення користувачів фінансової звітності.

Процес аналізу фінансової інформації на відповідність визначенню певної статті фінансових звітів та описаним критеріям називається визнанням.

Під час складання фінансової звітності повинен також завжди враховуватись фактор імовірності надходження чи втрати економічних вигод. Адже ситуація на ринку стрімко змінюється і на дату балансу вона може оцінюватися іншим чином, ніж на момент здійснення господарської операції.

Фінансова звітність має якісні характеристики. Фінансова звітність повинна надати дохідливу, доречну, достовірну та зіставну інформацію щодо фінансового стану, результатів діяльності підприємства, руху його грошових коштів, змін у складі власного капіталу.

Для досягнення дохідливості інформації припускається, що користувачі мають певний рівень знань і прагнуть уважно вивчити надану інформацію. Проте можлива складність розуміння інформації, яка необхідна для прийняття економічних рішень користувачами (наприклад, про фінансові інструменти), не може вважатися підставою для виключення такої інформації зі складу фінансових звітів.

Для того, щоб фінансова звітність була зрозумілою користувачам, П(С)БО 1 вимагає наявності у ній даних про:

- 1) підприємство;
- 2) дату звітності та звітний період;
- 3) валюту звітності та одиницю її виміру;
- 4) відповідні показники (статті) за звітний та попередній періоди;
- 5) облікову політику підприємства та її зміни;
- 6) аналітичну інформацію щодо статей фінансових звітів;
- 7) консолідацію фінансових звітів;
- 8) припинення (ліквідацію) окремих видів діяльності;
- 9) обмеження щодо володіння активами;
- 10) участь у спільних підприємствах;
- 11) виявлені помилки та пов'язані з ними коригування;
- 12) переоцінку статей фінансових звітів;
- 13) іншу інформацію, розкриття якої передбачено відповідними П(С)БО.

Доречність інформації характеризується її впливом на прийняття рішень користувачами та своєчасністю.

Фінансова звітність повинна бути підготовлена та надана користувачам у певні терміни, які визначаються чинним законодавством. У разі надмірної затримки під час надання звітної інформації вона може втратити свою доречність. За МСБО 1 (переглянутими у 1997 році) термін подання фінансових звітів не повинен перевищувати шести місяців з дати балансу (останнього дня звітного року — календарного чи фінансового). [1, с.245]

Дані фінансової звітності є основою не тільки для оцінки результатів звітного періоду, але й для їх прогнозування. Так, інформація щодо фінансового стану та результатів діяльності часто використовується як основа для прогнозування майбутнього фінансового стану, результатів діяльності, спроможності підприємства вчасно виконати свої зобов'язання, сплатити дивіденди, тощо (рис 1.1). Аналітичні потреби користувачів задовольняються завдяки відповідній структурі фінансових звітів (наприклад, у балансі статті розташовуються у порядку зростання їх ліквідності), наданню зіставної інформації за звітний та попередній періоди.

Корисною для користувачів може бути лише достовірна інформація. Достовірність досягається за відсутності суттєвих помилок та необ'єктивних (упереджених) суджень. Ступінь достовірності фінансової звітності оцінюється з допомогою аудиту.

Щоб бути достовірною, інформація у фінансових звітах повинна бути також повною, зважаючи на її важливість для користувача та витрати, пов'язані з отриманням цієї інформації. Тому фінансова звітність містить примітки, які надають інформацію про облікову політику підприємства та додаткові пояснення до окремих статей цих звітів. У примітках розкриваються важливі для користувачів фінансової звітності події, які відбулися після дати балансу, наприклад, оголошення дивідендів за акціями. За П(С)БО 6, непередбачені події та події після дати балансу поділяються на дві групи та коригують певні статті звітності або розкриваються у примітках (рис.1.1).

Метою НП(С)БО 1 є також забезпечення зіставності фінансової інформації, як наданої одним підприємством за різні звітні періоди, так і різними підприємствами. За НП(С)БО 1 зіставна інформація попередніх звітних періодів має бути розкрита в фінансовій звітності як в описовому, так і в цифровому вигляді, якщо вона необхідна для розуміння фінансових звітів за поточний період.

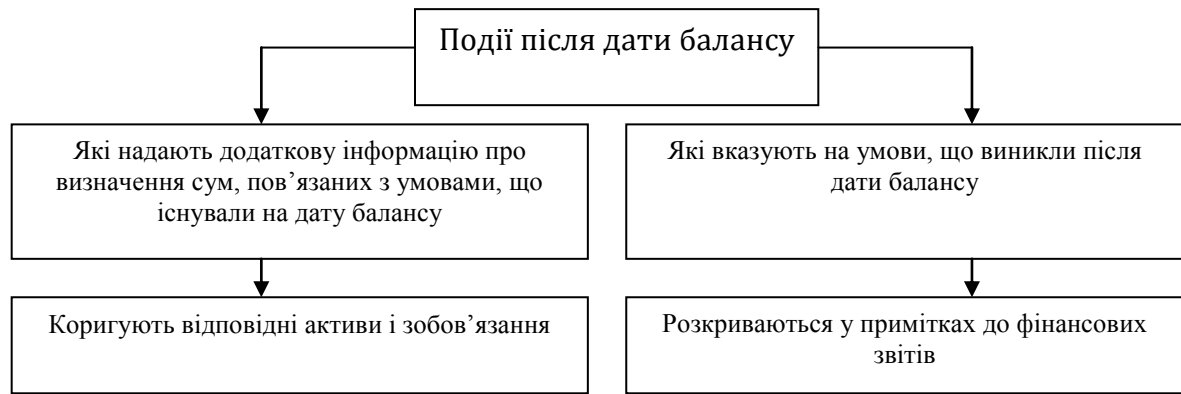

Рис.1.1. Класифікація подій після дати балансу за НП(С)БО 1.

1.3. Принципи та якісні характеристики фінансової звітності

Для досягнення якісних характеристик інформації, яка міститься в фінансовій звітності, під час її формування дотримуються ряду принципів.

1. Принцип автономності підприємства. Полягає в тому, що під час підготовки фінансової звітності кожне підприємство розглядається як юридична особа, що відокремлена від власників — фізичних осіб. Особисте майно та зобов'язання власників не повинні відображатись у фінансовій звітності підприємства. Тому в фінансовій звітності (зокрема, в балансі) передбачене відображення лише зобов'язань власників за внесками до капіталу та розподілу власникам (у вигляді відсотків, дивідендів, вилучення капіталу тощо).

2. Принцип безперервності. Означає, що підприємство не має ні наміру, ані потреби ліквідуватися або суттєво зменшувати масштаби своєї діяльності, і залишатиметься таким у подальшому (принаймні протягом наступного звітного періоду). За протилежних обставин, якщо події після дати балансу свідчать про наміри підприємства припинити свою діяльність або про неможливість її продовження, підприємство не може використовувати П(С)БО як основу для підготовки своїх фінансових звітів (п.18 П(С)БО 6).

3. Принцип періодичності. Припускає розподіл діяльності підприємства на певні періоди часу (звітні періоди) з метою складання фінансової звітності.

За НП(С)БО 1 звітний період складає календарний рік. Проте для новоствореного підприємства або для підприємства, яке ліквідується, тривалість звітного періоду може бути іншою (рис. 2.1.).

Передбачається також складання проміжної звітності (квартальної та місячної) наростаючим підсумком з початку року. [2, с.415]

4. Принцип історичної собівартості. Під час визначення оцінки активів у балансі пріоритет надається їх історичній собівартості, яка складається з витрат на їх виробництво або придбання.

5. Принцип нарахування. Полягає в тому, що результати господарських операцій визнаються, коли вони відбуваються (а не тоді, коли отримуються або сплачуються грошові кошти), і відображаються в бухгалтерському обліку та фінансових звітах тих періодів, до яких вони відносяться. Завдяки цьому користувачі отримують інформацію не тільки про минулі операції, пов'язані з виплатою або отриманням грошових коштів, але й про зобов'язання сплатити грошові кошти в майбутньому та про ресурси, які мають надійти у майбутньому. Така інформація щодо минулих операцій є найбільш корисною для прийняття користувачами економічних рішень.

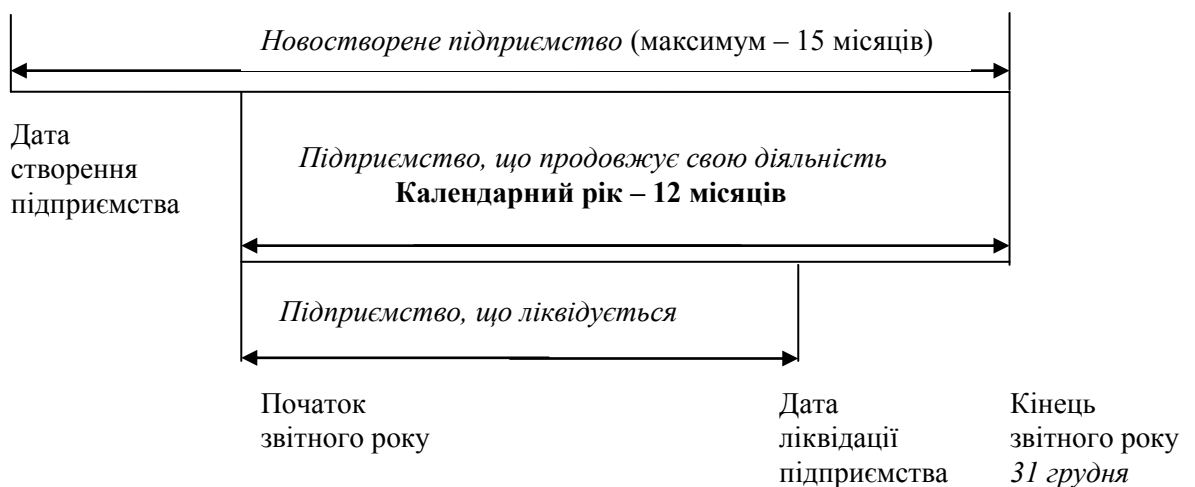

Рис. 2.1. Тривалість звітного періоду за НП(С)БО 1

6. Принцип відповідності. Застосовується одночасно з принципом нарахування. За цим принципом витрати визнаються у звіті про фінансові результати на основі прямого зв'язку між ними та отриманими доходами.

7. Принцип послідовності. Щоб скласти фінансову звітність, керівництво підприємства формує облікову політику, тобто обирає принципи, методи і процедури обліку таким чином, щоб достовірно відобразити фінансове положення і результати діяльності підприємства та забезпечити зіставності фінансових звітів. Надання користувачам інформації про політику бухгалтерського обліку, яку підприємство повинно використовувати постійно при складанні фінансових звітів, будь-яких змін у цій політиці та впливу таких змін на показники фінансових звітів є вимогою цього принципу. Дотримання цього принципу є передумовою зіставності фінансових звітів, адже користувачі отримують можливість визначати відмінні риси різних політик бухгалтерського обліку щодо схожих операцій та інших подій, які використовуються одним і тим же підприємством або різними підприємствами протягом певних звітних періодів. За НП(С)БО 1 підприємство буде висвітлювати свою облікову політику у примітках, описуючи принципи оцінки та методи обліку щодо окремих статей звітності.

8. Принцип обачності. Цілий ряд господарських операцій, таких як погашення сумнівної дебіторської заборгованості, визначення можливого строку корисного використання основних засобів тощо, супроводжуються певною невизначеністю та потребують професійного судження. Тому при складанні фінансових звітів слід застосовувати даний принцип, щоб активи або дохід не були завищені, а зобов'язання чи витрати — занижені. Якщо запаси підприємства на момент їх отримання відображаються в обліку за історичною собівартістю (застосовується принцип історичної собівартості), то під час складання балансу вони переоцінюються за нижчою з оцінок — історичною

собівартістю або чистою вартістю реалізації. Тут перевага надається принципу обачності.

9. Принцип єдиного грошового вимірника передбачає вимірювання та узагальнення всіх операцій підприємства у його фінансовій звітності. [2, с.422]

Під час складання фінансової звітності необхідно намагатися збалансувати усі перелічені принципи таким чином, щоб досягти якісних характеристик фінансової звітності.

1.4. Підготовчі роботи перед складанням річної фінансової звітності

Підприємство ТОВ «Агроконцерн» складає квартальну та річну фінансову звітність, яку подає користувачам відповідно до чинного законодавства. Найбільшим за обсягом й інформативністю є річний звіт у складі: балансу, звіту про фінансові результати, звіту про рух грошових коштів, звіту про власний капітал та приміток до звіту. Підготовка та складання річного фінансового звіту має свої етапи, що зумовлено тривалістю облікового періоду і складністю виконуваних робіт.

Насамперед необхідно ТОВ «Агроконцерну» перевірити повноту відображення в поточному обліку господарських операцій, оформлених відповідними документами, і завершити облікові записи; уточнити розподіл витрат і доходів між суміжними звітними періодами; перевірити стан розрахунків з дебіторами і кредиторами, зокрема розрахунків з податковими та фінансовими органами, у необхідних випадках відрегулювати її; визначити обсяги валових доходів і валових витрат і списати відповідні суми на фінансові результати та закрити рахунки; відобразити чисті прибутки (збитки) і їх розподіл чи погашення. Під час проведення цієї роботи перевіряють правильність облікових запасів, звіряють дані синтетичного й аналітичного обліку і роблять виправні записи для усунення виявлених помилок.

Роботи, зв'язані з підготовкою річного бухгалтерського (фінансового) звіту, є складним організаційним комплексом. Етапи підготовки річного фінансового звіту:

- 1) Організаційна підготовка.
- 2) Річна інвентаризація.
- 3) Перевірка та уточнення даних синтетичного та аналітичного обліку.
- 4) Перевірка взаєморозрахунків з податковими та фінансовими органами.
- 5) Складання первинного балансу станом на 31 грудня.
- 6) Калькуляція собівартості продукції (робіт, послуг). Закриття операційних рахунків.
- 7) Коригування вартості виробничих запасів на дату складання балансу відповідно до П(С)БО 9.
- 8) Заповнення форм річного фінансового звіту.
- 9) Складання приміток до річного фінансового звіту.
- 10) Затвердження річного фінансового звіту.
- 11) Подання (оприлюднення) звітності.
- 12) Завершальні роботи щодо річного звіту.

Це зумовлено, з одного боку, тривалістю облікового періоду (календарний рік), а з другого — складністю виконуваних робіт. Основою організації робіт зі складання річної звітності є нормативно-правові документи, що регламентують порядок формування, методику і техніку заповнення окремих форм звітності. Показники фінансової звітності на кінець звітного року ТОВ «Агроконцерн» мають бути обґрунтовані результатами ретельно проведеної перед складанням річного бухгалтерського звіту інвентаризації основних засобів, товарно-матеріальних цінностей, коштів, резервів, розрахунків та інших активів і пасивів. До подання річного бухгалтерського звіту на підставі затверджених керівником підприємства ТОВ «Агроконцерн» пропозицій постійно діючих інвентаризаційних комісій про врегулювання

виявлених під час інвентаризації розходжень фактичної наявності цінностей проти даних бухгалтерського обліку вносяться відповідні записи в регістри й рахунки бухгалтерського обліку.

Проведення річної інвентаризації (другого етапу підготовчих робіт до складання річної бухгалтерської звітності) зумовлюється однією з основних вимог до річної бухгалтерської звітності — обов'язковим дотриманням вірогідності показників звітності. Дані річного звіту ТОВ «Агроконцерн» мають базуватися на об'єктивній обліковій інформації. І хоч кожна господарська операція, як правило, документується, в практиці господарювання мають місце випадки відхилень фактичного стану від даних обліку. Іноді вони виникають з об'єктивних причин (природний убуток, усушка тощо), іноді — із суб'єктивних (недостачі, крадіжки, псування цінностей). Для виявлення всіх цих відхилень і приведення у відповідність даних обліку з реальним станом справ і проводиться річна інвентаризація. Відомість результатів інвентаризації майна, коштів та розрахунків додається до річного звіту.

У кінці календарного року перед складанням річної звітності доцільно зробити перевірку й уточнення даних синтетичного та аналітичного обліку, а також показників періодичної бухгалтерської звітності. Це зумовлюється як тим, що працівники бухгалтерської служби можуть допустити певні помилки в обліку, так і тим, що протягом звітного року могли бути внесені зміни в організацію і методику ведення бухгалтерського обліку окремих видів майна, господарських процесів, капіталу, зобов'язань тощо.

Виправлення помилок (перекручень), які допущені в поточному році та виявлені також у поточному році до затвердження і подання річного звіту, здійснюються в бухгалтерському обліку виключенням (сторнуванням) неправильних записів та заміною їх на правильні у тому місяці, в якому їх було виявлено, але не пізніше звіту за грудень поточного року. Одночасно проводиться донарахування податків, платежів та пені за несвоєчасну сплату таких у бюджет та централізовані фонди. Для уникнення штрафних санкцій за

помилкове заниження суми податків підприємство має письмово повідомити місцеву податкову адміністрацію або відповідні фінансові органи про донарахування податків, платежів та пені за їх несвоєчасну сплату до бюджету та централізованих фондів.

Важливим етапом підготовки до річного звіту підприємства ТОВ «Агроконцерн» є складання перевірного бухгалтерського балансу станом на 31 грудня поточного (звітного) року. Це робиться з метою перевірки повноти і правильності відображення господарських операцій за грудень на рахунках бухгалтерського обліку і перевірки відповідності даних аналітичних рахунків синтетичним рахункам.

Закриття операційних рахунків є важливим етапом підготовки до складання річного звіту. Ці операції в бухгалтерському обліку відображаються за 31 грудня звітного року.

Початок робіт зі складання (заповнення) форм річного звіту оголошується наказом керівника підприємства ТОВ «Агроконцерн». Проект наказу готує головний бухгалтер підприємства. У ньому визначається термін початку робіт зі складання звітності, участь окремих служб і відділів підприємства, посадові особи, відповідальні за складання звіту.

Відповідальним етапом організації робіт зі складання річного звіту є заповнення окремих форм звітності. Складання кожної форми звіту доручається головному бухгалтеру підприємства ТОВ «Агроконцерн». Форми звітності складаються в строки, що їх обумовлено підпорядкованістю (супідрядністю) окремих форм і показників.

Річний бухгалтерський звіт підприємства до подання за встановленими адресами розглядається і затверджується в порядку, встановленому законодавством та установчими документами. [20, с. 313-314].

У державних підприємствах показники річного звіту розглядаються на загальних зборах трудового колективу і затверджуються вищим органом управління.

Під час подання бухгалтерської звітності та її камеральної перевірки мають місце випадки виявлення помилок, допущених під час складання звітів. Виявлені помилки виправляються на підприємстві записами за 31 грудня звітного року. Це і є завершальним етапом складання річного фінансового звіту [18, с. 121].

2. РІЧНА ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ

2.1. Порядок складання форми №1 «Баланс» (Звіт про фінансовий стан)

Форму №1 «Баланс» (Звіт про фінансовий стан) без перебільшення можна назвати підсумковою оцінкою загального господарського стану підприємства ТОВ «Агроконцерн» на кінець звітного періоду (календарного року). Адже в цьому документі користувачі фінансової звітності знайдуть повну і достовірну інформацію про активи, зобов'язання і власний капітал суб'єкта господарювання: склад і структуру його майна, ліквідність і оборотність активів, розмір власного і позикового капіталу. Подібні відомості дуже важливі для того, щоб прийняти правильні та ефективні управлінські або інвестиційні рішення.

Зміст і форма Балансу та загальні вимоги до розкриття його статей визначаються НП(С)БО 1. При формуванні балансу цей норматив застосовують підприємства, організації та інші юридичні особи всіх форм власності, за винятком банків і бюджетних установ.

Бухгалтерський Баланс (додаток 6) складається на основі бухгалтерських записів, які підтвержені відповідними первинними документами. Перед складанням Балансу необхідно звірити дані на аналітичних рахунках з даними на відповідних синтетичних рахунках - звіряються початкові та кінцеві сальдо та обороти за звітний період.

З метою зіставності фінансових звітів різних періодів у Балансі наводиться інформація на початок та на кінець звітного періоду. Дані на початок періоду переносяться в Баланс з попереднього річного звіту, а дані за кінець за періоду — переносять в Баланс з Головної книги, у якій згруповані дані поточного періоду.

Структурною одиницею балансу є стаття – елемент фінансового звіту, який повинен відповідати критеріям, визначеним у НП(С)БО 1. Наприклад, для того, щоб підприємство могло визнати ту чи іншу статтю балансу, необхідно

виконати такі умови: активи і зобов'язання відображають у балансі, лише коли підприємство може достовірно їх оцінити й очікує в майбутньому збільшення або зменшення пов'язаних із ними економічних вигод. Власний капітал відображають одночасно з активами і зобов'язаннями, що призводять до його зміни.

Статті Балансу повинні бути узгодженими та дорівнювати залишкам на аналітичних та синтетичних рахунках у Головній книзі на кінець звітнього періоду.

Статті Балансу згруповані в розділи - три в Активі Балансу та чотири у Пасиві. Особливістю Балансу є рівність підсумкових сум Активу та Пасиву, тобто підсумок активів Балансу повинен дорівнювати сумі зобов'язань та власного капіталу.

У першому розділі Активу Балансу відображається вартість необоротних активів: нематеріальних активів, основних засобів, капітальних інвестицій, довгострокових фінансових інвестицій та дебіторської заборгованості.

У другому розділі Активу відображається вартість оборотних активів. Оборотні активи - це грошові кошти та їх еквіваленти, що не обмежені у використанні, а також інші активи, призначені для реалізації чи споживання протягом операційного циклу чи протягом дванадцяти місяців з дати балансу. До них належать запаси, векселі одержані, поточна дебіторська заборгованість за товари, роботи та інші операції, поточні фінансові інвестиції та грошові кошти.

У третьому розділі Активу відображають вартість необоротних активів, утримувані для продажу, та групи вибуття.

У першому розділі Пасиву розміщується інформація про власний капітал підприємства.

У другому розділі Пасиву відображаються довгострокові зобов'язання і забезпечення. Наводяться дані про довгострокові зобов'язання - зобов'язання,

які не будуть погашені протягом операційного циклу підприємства або протягом дванадцяти місяців з дати балансу. До них належать: довгострокові кредити банків, отримані позикові кошти, заборгованість за виданими довгостроковими векселями та випущеними облігаціями тощо.

У третьому розділі Пасиву відображається інформація про зобов'язання, які будуть погашені у звичайному ході операційного циклу підприємства або протягом дванадцяти місяців з дати балансу. До поточних зобов'язань належать короткострокові кредити банків та позики, короткострокові векселі видані, кредиторська заборгованість з постачальниками та за іншими розрахунками тощо.

У четвертому розділі Пасиву відображаються зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття.

Баланс підприємства складається на підставі залишків на рахунках класів 1–6. Залишки на рахунках перед складанням річного звіту уточнюються за наслідками проведеної інвентаризації та переоцінюються відповідно до вимог П(С)БО й облікової політики даного підприємства.

Баланс підприємства ТОВ «Агроконцерн» складається на кінець останнього дня звітної періоду. Звітним періодом для складання Балансу, як і всієї фінансової звітності, є календарний рік. Наведемо методику складання Балансу підприємства ТОВ «Агроконцерн». [1, с.435]

Методика складання балансу ТОВ «Агроконцерн» подана в таблицях 2.1, 1.2.

Таблиця 2.1.

Методика складання активу балансу (ф.№1)

Назва рядка	Код рядка	Пояснення щодо заповнення	Дані Балансу на 31.12.2015р.
I. Необоротні активи	1000	ст. 1001 – ст. 1002	14871
Нематеріальні активи			
первісна вартість	1001	сальдо Дт 12	21900
накопичена амортизація	1002	сальдо Кт 133	7089
Незавершені капітальні інвестиції	1005	сальдо Дт 15	
Основні засоби	1010	ст. 1011 – ст. 1012	
первісна вартість	1011	сальдо Дт 10 (крім Дт 100) та 11	
знос	1012	сальдо Кт 131 та 132	

Інвестиційна нерухомість	1015	сальдо Дт 100 ст. 1016 – ст. 1017	
Первісна вартість інвестиційної нерухомості*	1016	сальдо Дт 100 (якщо облік інвестиційної нерухомості ведеться за первісною вартістю)	
Знос інвестиційної нерухомості*	1017	сальдо Кт 135 (якщо облік інвестиційної нерухомості ведеться за первісною вартістю)	
Довгострокові біологічні активи	1020	сальдо Дт 161, 163, 165 (для біологічних активів, облік яких ведеться за справедливою вартістю) ст. 1021 - ст. 1022 (для біологічних активів, облік яких ведеться за первісною вартістю)	
Первісна вартість довгострокових біологічних активів*	1021	сальдо Дт 162, 164, 166	
Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів*	1022	сальдо Кт 134	
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	сальдо Дт 141	
інші фінансові інвестиції	1035	сальдо Дт 142, 143	
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	сальдо Дт 181, 182, 183	
Відстрочені податкові активи	1045	сальдо Дт 17	
Гудвіл*	1050	сальдо Дт 19	
Відстрочені аквізиційні витрати*	1060	У додатковій статті 1060 страховиками відображається сума аквізиційних витрат страховика, що мали місце протягом поточного та/або попередніх звітних періодів, але які належать до наступних звітних періодів та визнаються у витратах одночасно з визнанням відповідної заробленої премії протягом строку дії страхового договору (контракту)	
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах*	1065	У додатковій статті 1065 страховиками відображаються кошти у централізованих страхових резервних фондах, зокрема, які перебувають в управлінні Моторно-транспортного страхового бюро України, але які належать страховикам	
Інші необоротні активи	1090	сальдо Дт 184 та ін.	
Усього за розділом I	1095	У статті 1095 відображається загальна сума розділу I, яка розраховується за формулою: ст. (1000 + 1005 + 1010 + 1015 + 1020 + 1030 + 1035 + 1040 + 1045 + 1050 + 1060 + 1065 + 1090)	14871
II. Оборотні активи	1100	сальдо Дт 20, 2 23, 25-28 (за винятком Дт 286)	3152
Запаси	1101	сальдо Дт 20 та 22	3152
Виробничі запаси*	1101	сальдо Дт 20 та 22	3152
Незавершене	1102	сальдо Дт 23, 25	

виробництво*			
Готова продукція*	1103	сальдо Дт 26 та 27	
Товари*	1104	сальдо Дт 28 (за винятком Дт 286)	
Поточні біологічні активи	1110	сальдо Дт 21	
Депозити перестрашування*	1115	У додатковій статті 1115 страховиками наводиться сума за угодами перестрашування	
Векселі одержані*	1120	сальдо Дт 34	
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	сальдо Дт 36, скориговане на резерв сумнівних боргів	
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	сальдо Дт 371	
з бюджетом	1135	сальдо Дт 641 та 642	
у тому числі з податку на прибуток	1136	сальдо Дт 641/прибуток	
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів*	1140	сальдо Дт 373	
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків*	1145	сальдо Дт 682 та 683	
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	сальдо Дт 372, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 63, 68, 65 та 66	
Поточні фінансові інвестиції	1160	сальдо Дт 352	
Гроші та їх еквіваленти	1165	сальдо Дт 30, 31, 333, 334, 335, 351	18837
Готівка*	1166	сальдо Дт 30	1743
Рахунки в банках*	1167	сальдо Дт 31	17094
Витрати майбутніх періодів	1170	сальдо Дт 39	
Частка перестраховика у страхових резервах*	1180		
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань*	1181		
резервах збитків або резервах належних виплат*	1182		
резервах незароблених премій*	1183		
інших страхових резервах*	1184		
Інші оборотні активи	1190	сальдо Дт 331, 332, 643, 644	
Усього за розділом II	1195	У статті 1195 відображається загальна сума	25385

		розділу II, яка розраховується за формулою: ст. (1100 + 1110 + 1115 + 1120 + 1125 + 1130 + 1135 + 1140 + 1145 + 1155 + 1160 + 1165 + 1170 + 1180 + 1190)	
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	сальдо Дт 286	
Баланс	1300	У статті 1300 відображається загальний підсумок активів балансу: ст. (1095 + 1195 + 1200)	19860

Таблиця 2.2.

Методика складання пасиву балансу (ф.№1)

Назва рядка	Код рядка	Пояснення щодо заповнення	Дані Балансу на 31.12.2015р.
I. Власний капітал Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	сальдо Кт 40	8000
Внески до незареєстрованого статутного капіталу*	1401	сальдо Кт 404 До підсумку балансу показник статті 1401 не включається.	
Капітал у дооцінках	1405	сальдо Кт 41	
Додатковий капітал	1410	сальдо Кт 42	189
Емісійний дохід*	1411	сальдо Кт 421	
Накопичені курсові різниці*	1412	сальдо Кт 423	
Резервний капітал	1415	сальдо Кт 43	
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	сальдо Кт 441 або Дт 442	19154
Неоплачений капітал	1425	сальдо Дт 46	
Вилучений капітал	1430	сальдо Дт 45	
Інші резерви*	1435	У додатковій статті 1435 страховиками наводяться інші компоненти власного капіталу, які не можуть бути включені до наведених вище статей розділу	
Усього за розділом I	1495	У статті 1495 відображається загальна сума розділу I, яка розраховується за формулою: ст. (1400 + 1405 + 1410 + 1415 + 1435 +/- 1420) – ст. (1425 + 1430)	28343
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення Відстрочені податкові зобов'язання	1500	сальдо Кт 54	
Пенсійні зобов'язання*	1505	сальдо Кт 472	
Довгострокові кредити банків	1510	сальдо Кт 501, 502, 503, 504	
Інші довгострокові зобов'язання	1515	сальдо Кт 505 та 506 , 51, 52, 53, 55	

Довгострокові забезпечення	1520	сальдо Кт 471, 473, 474, 477, 478 – в частині довгострокових забезпечень (
Довгострокові забезпечення витрат персоналу*	1521	сальдо Кт 471 і 477 - в частині довгострокових забезпечень	
Цільове фінансування	1525	сальдо Кт 48	
Благодійна допомога*	1526	сальдо Кт 483	
Страхові резерви*	1530	У додатковій статті 1530 (1531-1534) страховики наводять суму резерву незароблених премій, резерву збитків або резерву належних виплат, резерву довгострокових зобов'язань та інших страхових резервів	
у тому числі: резерв довгострокових зобов'язань*	1531		
резерв збитків або резерв належних виплат*	1532		
резерв незароблених премій*	1533		
інші страхові резерви*	1534		
Інвестиційні контракти*	1535	У додатковій статті 1535 страховики наводять суму за контрактами, які створюють фінансові активи чи фінансові зобов'язання і мають юридичну форму договору страхування, але які не передбачають передачу страховику значного страхового ризику	
Призовий фонд*	1540	сальдо Кт 475	
Резерв на виплату джек-поту*	1545	сальдо Кт 476	
Усього за розділом II	1595	У статті 1595 відображається загальна сума розділу II, яка розраховується за формулою: ст. (1500 + 1505 + 1510 + 1515 + 1520 + 1525 + 1530 + 1535 + 1540 + 1545)	
III. Поточні зобов'язання і забезпечення Короткострокові кредити банків	1600	сальдо Кт 31 (овердрафт), 60	
Векселі видані*	1605	сальдо Кт 62	
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	сальдо Кт 61	12
товари, роботи, послуги	1615	сальдо Кт 63	106
розрахунками з бюджетом	1620	сальдо Кт 641 та 642	-
у тому числі з податку на прибуток	1621	сальдо Кт 641/прибуток	38
розрахунками зі страхування	1625	сальдо Кт 65	97
розрахунками з оплати праці	1630	сальдо Кт 66	
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними	1635	сальдо Кт 681	

авансами*			
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками*	1640	сальдо Кт 67	
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків*	1645	сальдо Кт 682 та 683	
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю*	1650	У додатковій статті 1650 страховики відображають суму кредиторської заборгованості за страховими виплатами, страховими преміями, отриманими авансами.	
Поточні забезпечення	1660	сальдо Кт 471, 472, 473, 474, 477, 478 – в частині забезпечень, які планується використати протягом 12 місяців з дати балансу	
Доходи майбутніх періодів	1665	сальдо Кт 69	
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків*	1670	У додатковій статті 1670 страховики наводять неамортизований залишок комісійних винагород, отримуваних від перестраховиків, які були віднесені на майбутні періоди для їх відповідності преміям	
Інші поточні зобов'язання	1690	сальдо Кт 36 в частині заборгованості замовникам за будівельними контрактами, а також сальдо Кт 372, 643, 644, 684, 685 (крім платежів у позабюджетні фонди)	262
Усього за розділом III	1695	У статті 1695 відображається загальна сума розділу III, яка розраховується за формулою: ст. (1600 + 1605 + 1610 + 1615 + 1620 + 1625 + 1630 + 1635 + 1640 + 1645 + 1650 + 1660 + 1665 + 1670 + 1690)	515
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	Кт 680	
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	У додатковому розділі V недержавні пенсійні фонди наводять різницю між вартістю активів пенсійного фонду на звітну дату та сумою зобов'язань пенсійного фонду, що підлягають виконанню на звітну	
Баланс	1900	У статті 1900 відображається загальний підсумок пасиву балансу: ст. (1495 + 1595 + 1695 + 1700 + 1800)	19860

2.2. Порядок складання форми №2 Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)

Форма і зміст Звіту про фінансові результати визначені Національним Положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 1 (додаток 7).

Звіт про фінансові результати — це звіт про доходи, витрати і фінансові результати підприємства. Форма звіту складається з трьох розділів.

Структура I розділу звіту про фінансові результати надає інформацію про доходи і витрати з точки зору власника підприємства і розглядає прибуток в основному як джерело розподілу власникам (нарахування і сплати дивідендів тощо); усі витрати, пов'язані з отриманням доходу звітного періоду, включаючи і податок на прибуток, вважає витратами звітного періоду.

Дохід повинен відображатись у звіті про фінансові результати, коли внаслідок господарської операції збільшуються економічні вигоди у вигляді надходження активів або зменшуються зобов'язання, що призводить до зростання власного капіталу (за винятком збільшення капіталу за рахунок внесків власників).

Витрати визнаються у звіті про фінансові результати:

- на момент зменшення активу або збільшення зобов'язання, які призводять до зменшення власного капіталу підприємства (за винятком зменшення капіталу за рахунок його вилучення або розподілу власникам) за умови, що оцінка витрат може бути достовірно визначена;

- на основі систематичного та раціонального їх розподілу (наприклад у вигляді амортизації) протягом тих звітних періодів, коли надходять відповідні економічні вигоди, пов'язані з використанням відповідного активу;

- негайно, якщо економічні вигоди не відповідають або перестають відповідати визнанню їх як активу балансу.

Доходи і витрати включаються до складу звіту про фінансові результати на підставі принципів нарахування та відповідності.

Доходи, витрати, прибутки і збитки у звіті про фінансові результати поділяються за видами діяльності, функціями (розділ I) та елементами операційних витрат (розділ II).

Перш за все фінансові результати поділяють за видами діяльності, внаслідок якої вони виникають, на прибутки (збитки) від звичайної та надзвичайної діяльності. Звичайна діяльність, в свою чергу, поділяється на операційну та іншу (фінансову та інвестиційну).

Інвестиційною діяльністю вважають придбання та реалізацію тих необоротних активів, а також тих фінансових інвестицій, які не є складовою частиною еквівалентів грошових коштів.

Під фінансовою діяльністю розуміють діяльність, яка призводить до змін розміру і складу власного та позикового капіталу підприємства.

У звіті про фінансові результати статті, пов'язані з цими видами діяльності, надані в статтях:

- дохід від участі в капіталі;
- інші фінансові доходи (прибутки);
- інші доходи (прибутки);
- фінансові витрати;
- втрати від участі в капіталі;
- інші витрати.

Призначення звіту про фінансові результати полягає у визначенні чистого прибутку (збитку) звітного періоду. З цією метою у формі звіту ТОВ «Агроконцерн» передбачається послідовне зіставлення його статей.(табл.2.3.) [1, с.438]

Таблиця 2.3.

**Методика складання Звіту про фінансові результати
ТОВ «Агроконцерн»**

Назва рядка	Код рядка	З чого формується	Дані Звіту за 2015р.
І «Фінансові результати»			
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	Обороти за Дт субрахунків 701, 702, 703 із Кт 791 за мінусом оборотів за Дт субрахунку 704	46067
Чисті зароблені страхові премії	2010*	Додаткова стаття Звіту Страховики наводять суму страхових премій (платежів, внесків) за договорами страхування та за договорами перестрахування з перестраховальниками протягом звітнього періоду, яка включає частки страхових	
Премії підписані, валова сума	2011*	Додаткова стаття Звіту Страховики наводять суму страхових премій (платежів, внесків)	
Премії, передані у перестрахування	2012*	Додаткова стаття Звіту Страховики показують премії, передані в перестрахування	
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013*	Додаткова стаття Звіту Страховики наводять аналітичні дані зміни резерву незароблених премій на початок звітнього періоду	
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014*	Додаткова стаття Звіту Страховики наводять аналітичні дані зміни частки перестраховиків у резерві незароблених премій	
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	Обороти за Дт субрахунків 901, 902, 903	31207
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070*	Додаткова стаття Звіту Страховики відображають різницю між загальною сумою збитків за страховими виплатами та сумою відшкодування, що належить до отримання (отриманою) від перестраховика цих збитків.	
Валовий: прибуток	2090	Позитивне значення: ряд. 2000 + ряд. 2010 - ряд. 2050 - ряд. 2070	14860
збиток	2095	Від'ємне значення: ряд. 2000 + ряд. 2010 - ряд. 2050 - ряд. 2070	
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105*	Додаткова стаття Звіту Страховики відображають дохід (витрати) за результатами зменшення (збільшення) резервів довгострокових зобов'язань і відповідної частки перестраховиків	

Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110*	Додаткова стаття Звіту Страховики наводять дохід (витрати) за результатами зменшення (збільшення) інших страхових резервів, крім курсових різниць і придбання або вибуття дочірніх підприємств	
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111*	Додаткова стаття Звіту Страховики відображають зміну інших страхових резервів	
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112*	Додаткова стаття Звіту Страховики відображають зміну частки перестраховиків в інших страхових резервах	
Інші операційні доходи	2120	Обороти за Дт рахунка 71 із Кт 791	5629
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121*	Обороти за Кт 710 у кореспонденції з Дт 21, 27, 100, 161, 163	
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122*	Обороти за Кт 710 в кореспонденції з Дт 23	
Адміністративні витрати	2130	Обороти за Кт рахунка 92 із Дт 791	3195
Витрати на збут	2150	Обороти за Кт рахунка 93 із Дт 791	2225
Інші операційні витрати	2180	Обороти за Кт рахунка 94 з Дт 791	241
Витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	Обороти за Дт 940 Кт 100, 21, 27, 161, 163 (значення наводять у дужках)	
Витрат від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	Обороти за Дт 940 Кт 23 (значення наводять у дужках)	
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	Позитивне значення: ряд. 2090 (ряд. 2095) + (-) 2105 + (-) 2110 + ряд. 2120 - ряд. 2130 - ряд. 2150 - ряд. 2180	14828
збиток	2195	Від'ємне значення: ряд. 2090 (ряд. 2095) + (-) 2105 + (-) 2110 + ряд. 2120 - ряд. 2130 - ряд. 2150 - ряд. 2180	
Інші доходи	2240	Обороти за Дт рахунка 74 Кт субрахунку 793	
Дохід від благодійної допомоги	2241*	Обороги за Кт 745 (у частіші отриманої благодійної допомоги, яка звільнена від ПДВ)	
Фінансові витрати	2250	Обороти за Дт субрахунку 792 з Кт рахунка 95	304
Втрати від участі в капіталі	2255	Обороти за Дт субрахунку 792 із Кт рахунка 96	
Інші витрати	2270	Обороти за Дт субрахунку 793 з Кт рахунка 97	94
Прибуток (збиток) від	2275*	Розрахунок коригування фінансової	

впливу інфляції на монетарні статті		звітності	
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	Позитивне значення: ряд. 2190 (ряд. 2195) + ряд. 2200 + ряд. 2220 + ряд. 2240 - ряд. 2250 - ряд. 2255 - ряд. 2270 + (-) ряд. 2275	14442
збиток	2295	Від'ємне значення: ряд. 2190 (ряд. 2195) + ряд. 2200 + ряд. 2220 + ряд. 2240 - ряд. 2250 - ряд. 2255 - ряд. 2270+ (-)ряд. 2275	
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	Обороти за Дт субрахунку 793 із Кт субрахунку 981 (витрати) або обороти за Дт субрахунку 981 із Кт субрахунку 793 (дохід)	
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	Вибірка із кредитових або дебетових оборотів рахунку 79, яка відображає фінрезультат від припиненої діяльності	
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	Позитивне значення: ряд. 2290 (ряд. 2295) + (-) ряд. 2300 + (-) ряд. 2305	14442
збиток	2355	Від'ємне значення: ряд. 2290 (ряд. 2295) + (-) ряд. 2300 + (-) ряд. 2305	
II «Сукупний дохід»			
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	Обороти за Дт рахунків 10, 15, 12 із Кт субрахунків 411, 412 або обороти за Дт субрахунків 411, 412 із Кт рахунків 10, 15, 12	
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	Обороти по субрахунку 413	
Накопичені курсові різниці	2410	Обороти по субрахунку 423	
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	Вибірка оборотів по субрахунку 425 (в частині частки іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств)	
інший сукупний дохід	2445	Наводиться сума іншого сукупного доходу, для відображення якого за ознаками суттєвості на можна було виділити окрему статтю або який не може бути включений в інші статті, наведені в цьому розділі (п. 3.31 Методрекомедацій № 433).	
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	Ряд. 2400 + ряд. 2405 + ряд. 2410 + ряд. 2415 + ряд. 2445	
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	Вибірка оборотів за Кт 54 у частині сум податку на прибуток, пов'язаних з операціями із цього розділу звіту	
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	Ряд. 2450 - ряд. 2455	
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	Ряд. 2350 (ряд. 2355) + ряд. 2460	14442
III «Елементи операційних витрат»			
Матеріальні затрати	2500	Обороти за Дт рахунку 80. А для підприємств, що не використовують 8й клас рахунків:	23071

		обороти за Дт рахунків 23, 91, 92, 93, 94 із Кт рахунків 20, 21, 22, 27, 28	
Витрати на оплату праці	2505	Обороти за Дт рахунка 81. Для підприємств, що не використовують 8й клас рахунків — обороти за Дт рахунків 23, 91, 92, 93, 94 із Кт рахунків 66, 47	9183
Відрахування на соціальні заходи	2510	Обороти за Дт рахунка 82. Для підприємств, що не використовують 8й клас рахунків: обороти за Дт рахунків 23, 91, 92, 93, 94 із Кт рахунків 65, 47	3391
Амортизація	2515	Обороти за Дт рахунка 83. Для підприємств, що не використовують 8й клас рахунків: обороти за Дт рахунків 23, 91, 92, 93, 94 із Кт рахунка 13	981
Інші операційні витрати	2520	Оборот за Дт рахунка 84. Для підприємств, що не використовують 8й клас рахунків: невраховані вище обороти за Дт рахунків 23, 91, 92, 93 та 94	242
Разом	2550	Ряд. 2500 + ряд. 2505 + ряд. 2510 + ряд. 2515 + ряд. 2520	36868
IV «Розрахунок показників прибутковості акцій»			
Середньорічна кількість простих акцій	2600	Середнє арифметичне зважене (кількість простих акцій в обігу в днях * відповідний часовий зважений коефіцієнт)	
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	Ряд. 2600 + середньорічна кількість потенційних простих акцій	
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	(ряд. 2350 або 2355 - дивіденди, нараховані за привілейовані акції) / ряд. 2600	
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	Скоригований чистий прибуток (збиток) / ряд. 2605	
Дивіденди на одну просту акцію	2650	Сума оголошених дивідендів / кількість простих акцій, за якими сплачуються дивіденди	

2.3. Порядок складання форми №3 «Звіт про рух грошових коштів»

За своєю формою та суттю звіт про рух грошових коштів ТОВ «Агроконцерн» є чи не найпростішим для розуміння та «читання» керівництвом і зовнішніми користувачами фінансовим звітом. У сукупності з балансом та звітом про фінансовий стан цей звіт має давати повне уявлення про рух коштів та їх еквівалентів між датами фінансової звітності. Але, як свідчить практика, підготовка та складання звіту про рух грошових коштів спричинює чимало запитань. (додаток 8)

За своєю суттю звіт про рух грошових коштів покликаний показати: рух коштів та їх еквівалентів між датами балансу; вплив результатів діяльності за звітний період на грошові потоки підприємства.

Фактично звіт оперує даними про грошові потоки та їх еквіваленти. Під грошовими потоками маються на увазі гроші в усіх валютах у касі та на поточних рахунках. Еквіваленти коштів – це все те, що фактично не має грошової форми, проте легко та за короткий час набуває форми грошей із мінімальною втратою їхньої цінності (незначний або мінімальний ризик втрати їхньої вартості).

Усі негрошові операції залишаються поза увагою звіту про рух грошових коштів. Крім того, цей звіт не дає змоги проаналізувати зміни у структурі самих коштів та їх еквівалентів.

Звіт деталізує інформацію про рух коштів окремо щодо операційної, інвестиційної та фінансової діяльності підприємства «Агроконцерн». Підприємства можуть обрати спосіб складання звіту про рух грошових коштів за прямим або непрямим методом. Метод складання звіту визначає його форму. Форми звітності затверджені НП(С)БО 1.

Підприємство «Агроконцерн» розгорнуто наводить суми надходжень та видатків, що виникають унаслідок операційної, інвестиційної та фінансової діяльності. Якщо рух коштів унаслідок однієї операції включає суми, які

належать до різних видів діяльності, то ці суми наводять окремо у складі відповідних видів діяльності.

Операційна діяльність є фактично основною діяльністю підприємства «Агроконцерн». Крім того, операційною діяльністю називають решту видів діяльності, які не можна визначити як інвестиційну чи фінансову. Як приклади руху коштів від операційної діяльності назвемо такі операції:

- оплата від покупців та замовників; оплата постачальникам товарів, робіт, послуг; – виплати працівникам та за цивільно-правовими договорами;
- оплата всіх бонусів, премій, заохочень дистриб'юторам, агентам, дилерам, плата за вихід на ринок, у певний географічний сегмент ринку;
- оплата інших операційних витрат тощо.

Інвестиційна діяльність – це придбання та реалізація необоротних активів, а також поточних фінансових інвестицій, які не належать до еквівалентів коштів (п. 3 розділу I НП(С)БО 1).

Рух коштів унаслідок інвестиційної діяльності може включати:

- оплату постачальникам за основні засоби, нематеріальні активи, інші необоротні активи, а також надходження від продажу таких категорій активів;
- виплати коштів для придбання інструментів власного капіталу, частки участі в інших підприємствах, а також надходження від продажу таких об'єктів інвестування;
- видача позик та їх отримання не від фінансових установ тощо.

Фінансова діяльність – це діяльність, яка спричинює зміни розміру та складу власного і позикового капіталу підприємства (п. 3 розділу I НП(С)БО 1). Наприклад, надходження коштів від випуску акцій та продажу інших інструментів власного капіталу, а також виплати коштів для погашення позик від банківських установ, виплата дивідендів тощо. [10, с.115]

Зарахування конкретної операції, пов'язаної з рухом коштів, до певної класифікаційної групи визначається насамперед характером господарської діяльності кожного конкретного підприємства. Подання інформації щодо трьох

видів діяльності фактично дає можливість визначити загальну суму змін у складі коштів у заключній частині звіту.

Не слід забувати, що звіт про рух грошових коштів входить до комплексу фінансової звітності, яку подають суб'єкти господарювання разом із річною декларацією з прибутку до територіального органу Міндоходів (п. 46.2 ПКУ). Весь пакет звітності можна надіслати й електронними засобами комунікації, у цьому разі також варто орієнтуватися на отримання першої та другої квитанції.

Використання прямого методу для визначення чистої зміни коштів полягає у тому, що послідовно наводяться всі основні статті грошових надходжень та видатків, а різниця між ними формує чистий рух коштів окремо від операційної (рядок 3195), інвестиційної (рядок 3295) та фінансової діяльності (рядок 3395).

Прямий метод складання звіту про рух грошових коштів базується на безпосередньому використанні даних із реєстрів бухгалтерського обліку щодо дебетових або кредитових оборотів коштів (рахунки 30 «Каса» і 31 «Рахунки в банках») за звітний період у кореспонденції з рахунками бухгалтерського обліку операцій, активів або зобов'язань (див. таблицю 2.4.).

Таблиця 2.4.

**Порядок складання звіту про рух грошових коштів за прямим методом
на основі даних бухгалтерського обліку ТОВ «Агроконцерн»**

Стаття	Код рядка	Дані із реєстрів бухгалтерського обліку	Дані звіту за 2015р.
1	2	3	
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності	3000		
Надходження від:			
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)		Д-т 30, 31 К-т 70, 713	94634
Повернення податків і зборів	3005	Д-т 31 К-т 641, 642	
у тому числі податку на додану вартість	3006	Д-т 31 К-т 641/ПДВ	
Цільового фінансування	3010	Д-т 30, 31 К-т 48	
Інші надходження	3095	Д-т 30, 31 К-т 71	231
Витрачання на оплату:	3100	(Д-т 631 К-т 30, 31)	78291

Товарів (робіт, послуг)			4933
Праці	3105	(Д-т 661, 663 К-т 30, 31)	
Відрахувань на соціальні заходи	3110	(Д-т 65 К-т 31)	
Зобов'язань з податків і зборів	3115	(Д-т 642 К-т 31)	328
Інші витрачання	3190	(Д-т 37, 39, 662, 68, 90-94 К-т 31)	498
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	Рядок 3000+рядок 3005+рядок 3010 + рядок 3095- рядок 3100- рядок 3105- рядок 3110- рядок 3115 - рядок 3190	263
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності	3200	Д-т 30, 31 К-т 741	
Надходження від реалізації: фінансових інвестицій			
необоротних активів	3205	Д-т 30, 31 К-т 712*	
Надходження від отриманих: відсотків	3215	Д-т 31 К-т 732	
дивідендів	3220	Д-т 31 К-т 731	
Надходження від деривативів	3225	Д-т 31 К-т 379	
Інші надходження	3250	Д-т 31 К-т 72, 733	
Витрачання на придбання: фінансових інвестицій	3255	(Д-т 971 К-т 30, 31)	
необоротних активів	3260	(Д-т 631, 685, 684 в частині відсотків, що капіталізуються, К-т 30, 31 в частині, що потім йде в Д-т 15)	
Виплати за деривативами	3270	(Д-т 379 К-т 31)	
Інші платежі	3290	(Д-т 977 К-т 30, 31)	
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	Рядок 3200 + рядок 3205 + рядок 3215 + рядок 3220 + рядок 3225 + рядок 3250 – рядок 3255 – рядок 3260 – рядок 3270 – рядок 3290	
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності	3300	Д-т 30, 31 К-т 46	
Надходження від: Власного капіталу			
Отримання позик	3305	Д-т 30, 31 К-т 60, 50	40433
Інші надходження	3340	Д-т 30, 31 К-т 37, 68, 731	
Витрачання на: Викуп власних акцій	3345	(Д-т 45 К-т 30,31)	
Погашення позик	3350	(Д-т 50,60, 61 К-т 30, 31)	38433

Сплату дивідендів	3355	(Д-т 671 К-т 30, 31)	
Інші платежі	3390	(Д-т 672, 685 К-т 30, 31)	
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	Рядок 3300 + рядок 3305 + рядок 3340 - рядок 3345 - рядок 3350 - рядок 3355-рядок 3390	2000
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400	Рядок 3195 + рядок 3295 + рядок 3395	2263
Залишок коштів на початок року	3405	Д-т 30, 31 на 01.01.	4912
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	Д-т 714, 744 К-т 302, 312 Д-т 302, 312 К-т 945, 974	
Залишок коштів на кінець року	3415	Д-т 30, 31 на 31.12.	7175

2.4. Порядок складання форми № 4 Звіт про власний капітал

Майно підприємства ТОВ «Агроконцерн» складається із різноманітних матеріальних, нематеріальних та фінансових ресурсів — носіїв прав власності окремих суб'єктів. Права кожного власника на майно підприємства і на участь у його прибутках визначаються часткою і формою інвестованих коштів. Вони мають бути чітко відображені у бухгалтерському обліку на підставі відповідних документів. Розкриття цих прав є одним із найважливіших завдань фінансової звітності.

Зміст і форма звіту про власний капітал і загальні вимоги до розкриття його статей визначаються Національним Положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 1. Форма звіту наводиться у додатку 9. Норми цього П(С)БО стосуються підприємств, організацій та інших юридичних осіб (далі — підприємства) усіх форм власності крім банків і бюджетних установ.

Особливості складання консолідованого звіту про власний капітал визначаються окремим Положенням (стандартом).

Метою складання звіту про власний капітал є розкриття інформації про зміни у складі власного капіталу підприємства протягом звітного періоду.

Для забезпечення порівняльного аналізу інформації підприємства повинні додавати до річного звіту звіт про власний капітал за попередній рік.

Зміст статей звіту про власний капітал ТОВ «Агроконцерн» наведений у таблиці 2.5.

Таблиця 2.5

Заповнення Звіту про власний капітал(форми №4)

Назва статті	Код	З чого формується	Пояснення (*для довідок дивіться План рахунків)	Дані звіту на 2015р.
Залишок на початок року	4000	Сальдо рахунків 40-46 на початок звітного року	Відображається сума власного капіталу (нескоригований залишок) на початок року Зверніть увагу! У 2013 році деякі рахунки бухобліку зазнали змін. У зв'язку із цим при заповненні певних граф цього рядка звіту за 2013 рік потрібно врахувати такі	19316

		особливості: 1) у графі 3 відображається сальдо по Кт 41 на 01.01.2013 р. Зараз обороти й сальдо по рахунку 41 має бути перенесено на субрахунок 402; 2) у графі 4 включається сальдо дооцінки активів, яке на 01.01.2013 р. обліковувалося по Кт 423; 3) у рядку 5 — сальдо на 01.01.2013 р. по Кт 421, 422, 424, 425; 4) у рядку 6 — сальдо на 01.01.2013 р. по Кт 43; 5) у рядку 7 — сальдо на 01.01.2013 р. по Кт 441 або по Дт 442; 6) у рядку 8 — сальдо на 01.01.2013 р. по Дт 46; 7) у рядку 9 — сальдо на 01.01.2013 р. по Дт 45	
Коригування		Відображаються суми коригувань, передбачені ПБО 6	9332
Зміна облікової політики	4005	Дт 40, 41, 42, 43, 44, 45 Кт 40, 41, 42, 43, 44, 45	
Виправлення помилок	4010	Обороти за рахунком 44	
Інші зміни	4090	Дт 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46 Кт 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46	
Скоригований залишок на початок року	4095	Сума рядків 4000-4090 за кожною графою	
Чистий прибуток (збиток) за звітний період	4100	Дт 79 Кт 441 (Дт 442 Кт 79)	14442
Інший сукупний дохід за звітний період	4110	Обороти за рахунком 42	
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	4111*	Обороти по субрахунках 411, 412	
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	4112*	Обороти по субрахунку 413	
Накопичені курсові різниці	4113*	Обороти по субрахунку 423	
Частка іншого сукупного доходу асоційованих і спільних підприємств	4114*	Аналітичні дані по субрахунку 425 (у частині частки такого іншого сукупного доходу)	
Інший сукупний дохід	4116*	Додаткова стаття Звіту Сума іншого сукупного доходу, для відображення якого за ознаками суттєвості не можна було	

		виділити окрему статтю або який не може бути включений до інших статей. Обороти по субрахунках 414, 424, 425	
Розподіл прибутку		Наводиться сума виплат власникам (дивіденди), дані про спрямування прибутку до зареєстрованого капіталу та відрахування до резервного капіталу	
Виплати власникам (дивіденди)	4200	Дт 443 Кт 671 Дт 43 Кт 671	
Спрямування прибутку до зареєстрованого капіталу	4205	Дт 443 Кт 40	
Відрахування до резервного капіталу	4210	Дт 443 Кт 43	
Сума чистого прибутку, належна до бюджету відповідно до законодавства	4215*	Дт 443 Кт 67	
Сума чистого прибутку на створення спеціальних (цільових) фондів	4220*	Обороти за Дт 443 Кт 426	
Сума чистого прибутку на матеріальне заохочення	4225*	Дт 443 Кт 477	
Внески учасників		Наводяться дані про внески до зареєстрованого капіталу підприємства та погашення заборгованості з капіталу (зміни неоплаченого капіталу в результаті збільшення чи зменшення дебіторської заборгованості учасників за внесками до зареєстрованого капіталу підприємства) (п. 5.10 р. V Методрекомедацій № 433)	
Внески до капіталу	4240	Дт 46 Кт 40	
		Дт 37 Кт 40	
		Дт 46 Кт 421	
Погашення заборгованості з капіталу	4245	Дт рахунків обліку активів Кт 46	
		Дт рахунків обліку активів Кт 421, 422	
Вилучення капіталу		Наводяться дані про зменшення власного капіталу підприємства внаслідок викупу акцій (часток) власної емісії, перепродажу чи анулювання викуплених акцій (часток), вилучення частки в капіталу, зменшення номінальної вартості акцій, або інші зміни в капіталі, зокрема придбання (продаж) неконтрольованої частки в дочірньому підприємстві	
Викуп акцій (часток)	4260	Дт 45 Кт 30, 31, 672	
Перепродаж викуплених акцій	4265	Дт 30, 31 Кт 45	
		Дт рахунків обліку активів Кт 421	

(часток)		Дт 421, 422 Кт 45	
		Дт 443 Кт 45 (Дт 442 Кт 45)	
Анулювання викуплених акцій (часток)	4270	Дт 40 Кт 45	
		Дт 421 Кт 45	
		Дт 45 Кт 421	
		Дт 44 Кт 45	
Вилучення частки капіталу	4275	Дт 45 Кт 672	
		Дт 40 Кт 672	
		Дт 40 Кт 46	
		Дт 441 Кт 672	
Зменшення номінальної вартості акцій	4280*	Дт 40 Кт 672	
		Дт 40 Кт 442	
Інші зміни в капіталі:	4290	Наводяться дані про решту змін у власному капіталі підприємства, що не були включені до зазначених вище статей	
Придбання (продаж) неконтрольованої частки в дочірньому підприємстві	4291*	Додаткова стаття Звіту Дані про придбання (продаж) неконтрольованої частки в дочірньому підприємстві	
Разом змін у капіталі	4295	Сума рядків 4100-4291 за кожною графою	5873
Залишок на кінець року	4300	Сальдо на 31 грудня рахунків: 40, 41, 42, 43, 44, 46, 45	62120

2.5. Порядок складання форми №5 Примітки до річної фінансової звітності

Розкриття інформації, не відображеної в основних формах фінансової звітності, але котра має важливе значення для користувачів, здійснюється у Примітках до річної фінансової звітності.

Примітки до річної фінансової звітності складаються і подаються ТОВ «Агроконцерн» у вигляді окремої форми звітності № 5 «Примітки до річної фінансової звітності» (додаток 10). Заповнення цієї форми є обов'язковим для підприємств. Вона складається за підсумками роботи за рік.

Примітки до фінансової звітності не складають і не подають такі підприємства та організації:

- бюджетні установи;
- представництва іноземних суб'єктів підприємницької діяльності;
- суб'єкти малого підприємництва.

Форма фінансової звітності «Примітки до річної фінансової звітності» складається з п'ятнадцяти розділів, кожний з яких відображає додаткову інформацію щодо певної групи показників і відповідає вимогам відповідного Положення (стандарту) бухгалтерського обліку.

У розділах I «Нематеріальні активи», II «Основні засоби» і III «Капітальні інвестиції» відображаються статті I розділу активу Балансу підприємства ТОВ «Агроконцерн» подається інформація, передбачена в П(С)БО 7 «Основні засоби» і П(С)БО 8 «Нематеріальні активи». Розділи I та II подані у вигляді оборотної відомості, в якій відображається інформація про:

- наявність необоротних активів на початок року;
- їх рух протягом року;
- зміни первісної вартості та зносу;
- вартість необоротних активів на кінець звітного періоду.

Крім цього, подається довідкова інформація: про вартість необоротних активів, переданих у заставу та на які є обмеження прав власності (наприклад, податкова застава); вартість необоротних активів, створених самим підприємством; залишкова вартість основних засобів, які тимчасово не використовуються в діяльності; залишкова вартість основних засобів, вилучених для продажу; первісна вартість повністю амортизованих основних засобів; вартість основних засобів, взятих в оренду, справедливу вартість інвестиційної нерухомості та інші.

У розділі III наводяться аналітичні дані про здійснені протягом року капітальні інвестиції та їх залишок на кінець року, які пов'язані з капітальним будівництвом, придбанням основних засобів, нематеріальних активів, придбання (виращування) довгострокових біологічних активів, а також інші капітальні інвестиції.

У розділі IV «Фінансові інвестиції» відображаються відповідні статті I і II розділів активу Балансу, подається інформація, передбачена П(С)БО 12 «Фінансові інвестиції». Відображається інформація про здійснені протягом року фінансові інвестиції за їх видами — фінансові інвестиції за методом участі в капіталі, здійснені в асоційовані, дочірні підприємства і спільну діяльність, та інші фінансові інвестиції, здійснені у статутні капітали інших підприємств, на придбання акцій, облігацій. Дані про фінансові інвестиції на кінець звітнього року розмежовуються на довгострокові та поточні. Відображенню підлягає також інформація про оцінку довгострокових і поточних фінансових інвестицій, поданих у Балансі за собівартістю, справедливою вартістю амортизованою собівартістю.

У розділі V «Доходи та витрати» відображаються статті I розділу Звіту про фінансові результати подається інформація ТОВ «Агроконцерн», передбачена однойменним 11(С)БО. Цей розділ є розшифруванням таких статей і рядків Звіту про фінансові результати:

- інші операційні доходи (рядок 060) і операційні витрати (рядок 090); доходи та витрати від здійснення фінансових інвестицій за методом участі в капіталі (рядки 110 і 150);
- інші фінансові доходи (рядок 120) і фінансові витрати (рядок 140); інші доходи (рядок 130) та інші витрати (рядок 160).

Крім цього, у розділі передбачено додаткову інформацію про підсумкові дані в частині товарообмінних операцій, а також товарообмінних операцій з пов'язаними сторонами. Пов'язаними сторонами вважають підприємства, відносини між якими зумовлюють можливість однієї сторони контролювати іншу або суттєво впливати на її рішення.

У розділі VI «Грошові кошти» відображаються статті Звіту про рух грошових коштів. Разом із цим, зазначаються дані про залишки грошових коштів та їх еквівалентів на кінець року, додатково вказується сума грошових коштів використання яких обмежене.

У розділі VII «Забезпечення і резерви» відображають статті II розділу пасиву балансу та подається інформація, передбачена П(С)БО 11 «Зобов'язання»: про залишки забезпечення на початок року, збільшення забезпечення протягом року у вигляді створення резервів та додаткових внесків, використання забезпечення протягом року, залишок забезпечення на кінець року. Крім цього, наводяться дані про невикористані суми забезпечень, утворених у звітному періоді, а також очікувану суму відшкодування витрат ураховану при оцінці забезпечення. У цьому ж розділі окремим описуваним рядком подається інформація про створені за рахунок збільшення операційних витрат забезпечення на стимулювання колективу працівників підприємств.

Дається також інформація про створення, використання і залишок резерву сумнівних боргів.

У розділі VIII «Запаси» відображаються статті II розділу активу Балансу і подається інформація, передбачена П(С)БО 9 «Запаси». Розділ містить дані про залишки запасів (за їх видами), а також інформацію про проведену переоцінку

запасів (за видами) протягом року. Крім цього, подається розшифрування окремих підсумкових даних, зокрема балансової вартості запасів. У відведених для цього додаткових рядках вказуються чиста вартість реалізації запасів, вартість запасів, відданих у переробку, в заставу, на комісію, а також аналітичні дані про запаси, що числяться на відповідальному зберіганні. Окремо записуються запаси, призначені для продажу, що в балансі відображаються в окремому вписуваному IV розділі активу у рядку 275 «Необоротні активи та групи вибуття».

У розділах IX «Дебіторська заборгованість» і X «Нестачі та втрати від псування цінностей» відображаються статті II розділу активу Балансу і подається інформація, передбачена П(С)БО 10 «Дебіторська заборгованість». Інформація про дебіторську заборгованість - це дані про її залишки на кінець року відповідно до термінів її непогашення. Інформація про нестачі та втрати від псування цінностей містить дані про:

- суму таких нестач протягом року;
- суму нестач, щодо яких знайдено винну особу;
- суму нестач, щодо яких на кінець звітного року не прийнято остаточне рішення про винних осіб.

Розділ XI «Будівельні контракти» заповнюють підрядні будівельні організації, які виконують роботи за договорами підряду для замовників.

При складанні цього розділу Приміток необхідно заповнювати наступну облікову інформацію:

- рядок 1110 «Дохід за будівельними контрактами за звітний рік» - визначається за загальною сумою обороту за кредитом субрахунку 70.3 «Дохід від реалізації робіт і послуг», що має бути узгоджено з річним оборотом за такими рахунками:

Дт рах. 23.8 «Завершені етапи за незавершеними будівельними контрактами»;

Кт рах. 23.9 «Проміжні розрахунки».

Дохід за будівельними контрактами повинен визначатися з урахуванням податку на додану вартість;

– рядок 1120 - відображає валову заборгованість замовників, що визначається за сумою перевищення визнаного доходу над сумою проміжних розрахунків на підставі запису методом «червоного сторно»:

Дт рах. 36 «Розрахунки з покупцями і замовниками»;

Кт рах. 23.9 «Проміжні розрахунки»;

– рядок 1130 - відображає валову заборгованість перед замовниками на підставі такого запису:

Дт рах. 36 «Розрахунки з покупцями і замовниками»;

Кт рах. 23.9 «Проміжні розрахунки».

– рядок 1140 записують суму невикористаних авансів, отриманих від замовників, яка визначається за даними кредитового сальдо на субрахунку 68.1 «Розрахунки за авансами одержаними»;

– **рядок 1150** «Суми затриманих коштів на кінець року» - відображається сума неоплачених рахунків замовниками за виконані роботи, яка визначається на підставі даних дебетового сальдо рахунку 36 «Розрахунки з покупцями і замовниками». Якщо така затримка відбулася з причини порушення умов контракту, наявності певних недоробок, зазначених у відповідному акті чи відомості дефектів, то такий дохід не може бути визнаним і в бухгалтерському обліку не відображається.

Вартість виконаних субпідрядниками робіт за незавершеними будівельними контрактами визначається за даними бухгалтерських записів:

Дт рах. 23 «Основне виробництво»;

Кт рах. 63 «Розрахунки з постачальниками і підрядниками» (за відповідними аналітичними рахунками розрахунків з субпідрядниками).

У розділі XII «Податок на прибуток» відображається інформація про суму податку на прибуток з урахуванням відстрочених податкових активів і зобов'язань.

Відстрочені податкові активи та відстрочені податкові зобов'язання на початок і кінець звітного року записуються на підставі залишків за відповідними рахунками 17 «Відстрочені податкові активи» та 54 «Відстрочені податкові зобов'язання» і мають відповідати аналогічним статтям в активі і пасиві балансу. Збільшення (зменшення) відстрочених податкових активів чи зобов'язань визначається як різниця між залишками на початок і кінець року на відповідних рахунках 17 і 54.

Розділ XIII «Використання амортизаційних відрахувань» призначений для розкриття інформації про суми нарахованої у звітному році амортизації та її використання на фінансування будівництва основних засобів, придбання устаткування, нематеріальних активів, погашення отриманих позик на капітальні інвестиції.

Розділ XIV «Біологічні активи» та розділ XV «Фінансові результати від первісного визнання та реалізації сільськогосподарської продукції та додаткових біологічних активів» заповнюються підприємством ТОВ «Агроконцерн», яке займається сільськогосподарським виробництвом і на балансі якого числяться біологічні активи (робоча та продуктивна худоба, багаторічні насадження, інші довгострокові та поточні біологічні активи).

Крім наведеної форми Приміток, підприємства до фінансової звітності зобов'язані надавати й іншу додаткову інформацію у довільній формі, що відображає результати діяльності і фінансовий стан підприємства.

До такої інформації належать:

- інформація про види та вартість отриманої гуманітарної та благодійної допомоги, її використання за цільовим призначенням. Цю інформацію розкривають одержувачі і набувачі гуманітарної допомоги;
- облікова політика підприємства та її зміни;
- інформація про виправлення помилок, допущених у минулих звітних періодах: зміст і сума помилки; статті фінансової звітності минулих періодів, які були виправлені; факт повторного оприлюднення виправлених фінансових

звітів (або недоцільність повторного оприлюднення);

— зміст і сума змін, що мають суттєвий вплив на поточний період і можуть вплинути на майбутні періоди;

— інформація про зміст подій та оцінку їх впливу на фінансовий результат, якщо такі події сталися після складання річного балансу, а також обґрунтування неможливості зробити таку оцінку;

— інформація про первісну або переоцінену вартість, за якою відображаються основні засоби і нематеріальні активи в Балансі,

— перелік дебіторів і суми довгострокової дебіторської заборгованості,

— склад і сума доходів і втрат щодо кожної надзвичайної події.

В окремому розділі у Примітках до звітів має бути зазначено повне найменування підприємства, його організаційно-правова форма і місцезнаходження, стислий опис основних видів діяльності, найменування органу управління (за наявності такого), середня чисельність персоналу (працівників) підприємства протягом звітного періоду.

Отже, у Примітках до річної фінансової звітності може бути подана наступна інформація:

– звітна форма №5 «Примітки до річної фінансової звітності»;

– інформація, передбачена іншими нормативними актами та наказом про облікову політику підприємства;

– інша інформація, яку керівництво підприємства вважає за доцільне розкрити при поданні фінансової звітності.

Додаткова інформація може подаватися у формі пояснювальної записки, у якій розшифровуються і даються пояснення деяким статтям установлених форм фінансової звітності, аналітична оцінка діяльності підприємства за звітний період за окремими показниками.

III. УДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДИКИ СКЛАДАННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Головним призначенням фінансової звітності підприємства є одержання інформації, яка дає достовірне й повне уявлення про майновий і фінансовий стан. Останнім часом фінансова звітність підприємства не відповідає цим вимогам. Побутує думка, що основною ціллю складання бухгалтерської звітності є надання її в державні контролюючі органи.

Основними причинами, що заважають чіткому розумінню та ефективному використанню бухгалтерської фінансової звітності підприємств, є:

- неузгодженість бухгалтерського законодавства та окремих його позицій з податковим законодавством при інтерпретації та відображенні фактів господарювання;

- невідповідність потребам аналізу розміщення окремих статей та елементів бухгалтерської фінансової звітності [1, с.1].

Методика аналізу залежить від поставлених цілей і задач, систематизованих організаційно-аналітичних засад, прогнозування показників бухгалтерської фінансової звітності, що включають: суб'єкти, об'єкти, мету, задачі, інструменти аналізу та опис процесів узагальнення і реалізації результатів аналізу.

Однією із важливих проблем аналізу бухгалтерської фінансової звітності в процесі обґрунтування економічних рішень, є отримання показників придатних для порівняння. В нестабільних умовах функціонування підприємства, що передбачає вибір методологічних основ фінансового обліку, ця проблема загострюється. Як наслідок, підвищена увага до процесу вибору облікових принципів, методів та прийомів при формуванні показників бухгалтерської фінансової звітності.

Впровадження в практику бухгалтерського обліку можливості вибору принципів, методів та прийомів його ведення при формуванні показників

бухгалтерської фінансової звітності дозволяє забезпечити відповідність звітних даних умовам, задачам та функціональній структурі кожного окремого суб'єкта господарювання, що сприяє найбільш повному використанню показників бухгалтерської фінансової звітності при обґрунтуванні рішень. На сьогодні можна виділити дві групи питань, що виникають безпосередньо при реалізації облікової політики.

Перша група пов'язана з вибором принципів, методів та прийомів бухгалтерського обліку із існуючої нормативної бази та їх впливом на формування показників бухгалтерської фінансової звітності.

Друга група питань пов'язана з відсутністю формулювання в нормативній базі вказівок щодо відображення у бухгалтерській фінансовій звітності окремих господарських фактів.

Варто пам'ятати, що для того, щоб оцінити ефективність діяльності підприємства, необхідно виявити й пояснити взаємозв'язок між компонентами фінансових звітів. Аналіз фінансового стану має дві основні цілі [5, с. 14-15]:

- дослідити динаміку фінансово-господарської діяльності підприємства;
- підготувати інформацію, яка необхідна для прогнозування.

При цьому цілі будуть досягнуті в результаті рішення взаємозалежного набору аналітичних задач [3, с. 16]:

- визначення фінансового стану підприємства на момент проведення аналізу;
- виявлення тенденцій і закономірностей розвитку підприємства;
- визначення моментів, які негативно впливають на фінансовий стан підприємства;
- виявлення резервів, які підприємство може використовувати для поліпшення фінансового стану.

Для аналізу фінансового стану використовується система взаємозалежних показників, які базуються на даних бухгалтерської й статистичної звітності підприємства. Такий аналіз іноді називають зовнішнім, оскільки він

орієнтується тільки на публічну звітність підприємства. Вірогідність вихідних даних визначає цінність показників, за якими ведеться розрахунок.

Основний зміст зовнішнього аналізу складається з:

- аналізу абсолютних показників прибутку;
- аналізу відносних показників прибутку;
- аналізу фінансової стійкості і ліквідності балансу;
- аналізу ефективності використання притягнутого капіталу.

Показники оцінки фінансового стану підприємства мають бути такими, щоб усі ті, хто пов'язаний із підприємством економічними відносинами, могли одержати відповідь на запитання, наскільки надійне підприємство як партнер у фінансовому відношенні, а отже, прийняти рішення про економічну доцільність встановлення таких відносин з підприємством. У кожного з партнерів підприємства - акціонерів, банків, податкових адміністрацій - свій критерій економічної доцільності на власний вибір, виходячи з своїх інтересів.

Після того, як фінансові звіти проаналізовані, слід зробити комплексну оцінку фінансового стану підприємства. Для комплексного аналізу фінансового стану підприємства необхідно оцінити тенденції найбільш загальних показників, які з різних сторін характеризують фінансовий стан підприємства.

Показниками та факторами належного фінансового стану підприємства є: стійка платоспроможність, ефективне використання капіталу, своєчасна організація розрахунків, наявність стабільних фінансових ресурсів.

Основними джерелами інформації в аналізі фінансових результатів прибутку є накладні на відвантаження продукції, дані аналітичного бухгалтерського обліку за рахунками результатів, фінансової звітності ф. №1 „Баланс”, ф. №2 „Звіт про фінансові результати”, ф. №3 „Звіт про рух грошових коштів”, ф. №4 „Звіт про власний капітал”, ф. №5 „Примітки до річної фінансової звітності”.

Дослідження методики аналізу бухгалтерської фінансової звітності дозволяє стверджувати про значну кількість її напрямків при вивченні

господарських процесів. Досить часто вітчизняними фахівцями з фінансового аналізу використовуються методики з російської практики, причому не завжди присутні рекомендації щодо адаптації даних методик до реальних умов господарювання та існуючого інформаційного забезпечення. Ґрунтуючись на цій позиції було визначено основні напрямки удосконалення методики аналізу бухгалтерської фінансової звітності, зокрема:

- подальша розробка теоретичних основ методики;
- підвищення ефективності використання даних аналізу через приведення їх до співставності;
- правильна побудова форм бухгалтерської фінансової звітності таким чином, щоб максимально полегшити вивчення відображених в них господарських взаємозв'язків.

Ефективність проведення аналізу залежить від застосування різних типів моделей, що дозволяють структурувати та ідентифікувати взаємозв'язок між показниками.

Оцінка фінансового стану підприємства в умовах ринкових відносин особливо важлива для вирішення конкуренції і фінансової стабільності, надійності підприємства як партнера. У значній мірі втрачає значення контроль виконання планів, які регламентують діяльність підприємств, зростає потреба в оцінці фінансового стану та аналізі ліквідності (платоспроможності) підприємств (табл. 1).

Аналіз платоспроможності відображає коефіцієнт покриття. Значення його характеризує очікувану платоспроможність за період, який дорівнює середній тривалості одного обороту всіх його оборотних активів.

Коефіцієнт швидкої ліквідності характеризує очікувану платоспроможність та показує на скільки можливо буде погасити поточні зобов'язання, якщо положення стане дійсно критичним, при цьому виходять із припущення, що товарно-матеріальні запаси взагалі не мають ніякої

ліквідаційної вартості. Для того щоб правильно оцінити даний коефіцієнт, необхідно встановити якість цінних паперів і дебіторської заборгованості.

Таблиця 3. 1

Оцінка платоспроможності підприємств

Показник	Характеристика	Рекомендовані показники
Коефіцієнт покриття	Погашає свої боргові зобов'язання за рахунок отриманого від операційної діяльності чистого грошового потоку та прибутку	1,5-2,0
Коефіцієнт швидкої ліквідності	Відношення високоліквідних поточних активів до короткострокових зобов'язань (поточних пасивів)	
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	Спроможність підприємства негайно погасити свою короткотермінову кредиторську заборгованість	0,2 - 0,25

Коефіцієнт абсолютної ліквідності відображає платоспроможність на дату складання балансу. Тобто характеризує ту частину короткотермінових фінансових зобов'язань підприємства, яка може бути сплачена за рахунок першокласних ліквідних активів (грошових коштів та їх еквівалентів).

Отримані коефіцієнти і показники необхідно порівняти із встановленими стандартними (оптимальними) критеріями, з даними за попередній період і аналогічними показниками на споріднених підприємствах або із середньо галузевими даними.

Зрозуміло, що аналіз фінансової звітності сприяє виявленню хиб, попередженню банкрутства, визначенню перспектив розвитку виробництва в умовах конкурентної боротьби.

З метою вдосконалення регулювання бухгалтерського обліку виступає забезпечення доступу всіх заінтересованих користувачів до інформації та звітності, яка надає об'єктивну картину фінансового стану і результатів

діяльності суб'єкта господарювання. Регулюванню з боку держави підлягають аспекти бухгалтерського обліку, пов'язані із узагальненням інформації та складанням звітності, потрібної зовнішнім користувачам.

ВИСНОВКИ І ПРОПОЗИЦІЇ

Основною метою фінансового аналізу є отримання невеликого числа ключових (найбільш інформативних) параметрів, які давали б об'єктивну і точну картину фінансового стану підприємства, його прибутків та збитків, змін в структурі активів та пасивів, у розрахунках з дебіторами та кредиторами. При цьому аналітика та управлінець може цікавити як поточний стан підприємства, так і його проєкція на найближчу перспективу, тобто очікувані параметри фінансового стану.

Основним, а в ряді випадків і єдиним, джерелом інформації про фінансову діяльність та фінансовий стан ділового партнера є бухгалтерська звітність, яка є публічною. Звітність підприємства в ринковій економіці базується на узагальнених даних фінансової звітності і виступає інформаційною ланкою, яка поєднує підприємство із суспільством та діловими партнерами – користувачами інформації о діяльності підприємства.

Основним джерелом інформації для аналізу фінансового стану слугує бухгалтерський баланс підприємства ТОВ «Агроконцерн». Його значення настільки велике, що аналіз фінансового стану часто називають аналізом балансу.

Для вивчення фінансового стану підприємства необхідна інформація про економічні ресурси, що ним контролюються, його фінансову структуру, ліквідність та платоспроможність, а також здатність адаптуватися до змін середовища, в якому воно функціонує.

Інформація стосовно економічних ресурсів, контрольованих підприємством і здатності його в минулому змінювати ці ресурси є корисною для визначення спроможності підприємства генерувати грошові кошти та їх еквіваленти у майбутньому. Інформація щодо структури капіталу є корисною при прогнозуванні майбутніх потреб у позиках, при визначенні розподілу майбутніх прибутків та потоків грошових коштів серед власників підприємства,

а також при визначенні ймовірності залучення фінансів у майбутньому. Інформація щодо ліквідності та платоспроможності підприємства є корисною для прогнозування спроможності підприємства вчасно виконувати свої фінансові зобов'язання. Ліквідність свідчить про наявність грошових коштів у найближчому майбутньому після виконання фінансових зобов'язань даного періоду. Наявність грошових коштів упродовж більшого періоду часу для вчасного виконання фінансових зобов'язань свідчить про платоспроможність підприємства. Вся ця інформація безпосередньо може бути отримана з фінансової звітності.

В даній роботі були розглянуті склад фінансової звітності та окремі її складові частини.

В роботі майже не робиться порівняння нової системи фінансової звітності із попередньою. Проте у висновках вважається за доцільне вказати на переваги та досягнення реформованої системи бухгалтерського обліку.

Порівнюючи НП(С)БО 1 з вимогами Положення про організацію бухгалтерського обліку і звітності в Україні, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від квітня 1993 року №250, з наступними змінами і доповненнями, та Інструкції про порядок заповнення форм річного бухгалтерського звіту, затвердженої Мінфіном України №139 від 18 серпня 1995 року, з наступними змінами і доповненнями, можна побачити, що розбіжності між ними стосуються як складу звітності, так і методологічних основ її подання.

Методологічні відмінності полягають перш за все у тому, що:

- 1) якісні характеристики фінансової звітності розглядались з точки зору такого користувача звітів як держава;
- 2) не використовувались принципи безперервності діяльності та превалювання змісту над формою;

3) принципи нарахування та відповідності доходів і витрат, повного висвітлення, послідовності, обачності використовувались частково і непослідовно.

Внаслідок цього:

- бухгалтерські звіти безперервно діючого підприємства та такого, що припиняє свою діяльність, готувалися за однаковими правилами;

- під час підготовки звітності не враховувалась ймовірність збільшення або зменшення майбутніх економічних вигід, пов'язаних з певною статтею, та можливість її достовірної оцінки;

- принцип нарахування застосовувався формально, не зважаючи на економічну сутність господарських операцій. Датою реалізації продукції, товарів, робіт, послуг вважалась дата відвантаження (передачі) продукції, товарів (підписання документів про виконані роботи, надані послуги);

- жорстке регулювання методології обліку фактично виключало можливість застосування професійного судження та формування облікової політики керівництвом українського підприємства: право вибору існує лише щодо методу нарахування зносу малоцінних та швидкозношуваних предметів, створення одного з дозволених резервів за рахунок собівартості, оцінки вартості товарів гуртовими базами торгівлі, постачання та збуту;

- не розглядалися непередбачені події та події після дати балансу;

- склад собівартості в значній мірі визначався податковим законодавством, а не економічною сутністю цієї категорії.

Усе це позначалось на якісних характеристиках звітності українських підприємств, не сприяючи ні їх зрозумілості, ні доречності, ні достовірності, ні зіставності в нових економічних умовах. Мета П(С)БО – нової сучасної фінансової звітності — уникнути зазначених недоліків.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бутинець Ф.Ф. Бухгалтерський управлінський облік. – Житомир: ЖІТІ, 2000.-448с.
2. Бухгалтерський облік на сільськогосподарських підприємствах: Підручник / За ред. проф. М.Ф. Огійчука.- К.: Аграрна освіта, 2001.
3. Бухгалтерський облік та фінансова звітність в Україні: Навчально-практичний посібник / під ред. С.Ф. Голова .- Дніпропетровськ, ТОВ «Баланс – Клуб», 2001.
4. Бухгалтерський фінансовий облік. Підручник / за ред. проф. Ф.Ф. Бутиця-Житомир: ЖІТІ, 2001. 586 с.
5. Дудка К.П. Облік в сільськогосподарських підприємствах за національними стандартами. Інститут аграрної економіки УААН, 2000.
6. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» № 996 – ХІУ від 16 липня 1999 р..
7. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських підприємства та організацій, затверджений наказом Міністерства фінансів України № 291 від 30.11.99 р.
8. Крупка Я. Д.Фінансовий облік : Підручник – 2-ге вид., доп. і перероб. – К : Кондор, 2013. – 551с.
9. Лень В.С., Гавриленко В.В. Звітність підприємства: Підручник.- К.: Каравела, 2010.- 672 с.
10. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку I «Загальні вимоги до фінансової звітності».
11. Національні стандарти в бухгалтерському обліку. Питання використання: Навчальний посібник. - 2-е вид., доп./ М.Г. Михайлов, О.А. Мельник, В.М. Теслюк та ін.; за ред. М.Г. Михайлова. - К.: Вища освіта, 2002.

12. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських підприємств та організацій, затверджений наказом Міністерства фінансів України № 291 від 30.11.99 р.
13. Податковий кодекс України від 02 грудня 2010 року №2755-УІ / [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua>
14. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16 липня 1999 року №996-ХІУ / [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua>
15. Сахарцева І.І. Основи складання бухгалтерської звітності за вимогами Національних стандартів України.- К.: Кондор, 2003.- 614 с.
16. Фінансова звітність за Національними Положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку. – 2-ге вид. пер.-К..

ДОДАТКИ